LETO IX
ŠTEVILKA 92
31. MAJ 1975

brestov
obzornik
glasilo delovne skupnosti

Najboljša dota je dobra vzgoja

PRED REFERENDUMOM, KI BO 8. IN 9. JUNIJA

Težko je pisati takle uvodnik, uvodnik, ki naj ima namen ogreti bralca, da se bo v nedeljo ali v ponedeljek, 8. ali 9. junija potrudil, da bo odšel na volišče in bo tam obkrožil tisti znani »ZA«.

Težko je pisati, ker pišem z zavestjo, da takšno ogrevanje, takšno prepričevanje pravzaprav ni potrebno, ker pišem z zavestjo, da je sleherni od nas rekel svoj »ZA« že takrat, ko je prvič v naši javnosti vznikla misel, da je dozorel čas, ko se moramo obrniti k sebi, ko moramo začeti temeljiteje misliti na človeka — in če je morda zamujeno pri nas samih — računati na naše otroke, na te, ki jih že imamo, pa tudi na tiste, ki šele pridejo.

Zato ne nameravam prepričevati, ne bom agitiral — vesel bom, če ste pripravljeni z mano nekaj trenutkov razmišljati o nas in o našem delu, o tem, v čem je pravzaprav smisel vsega našega pehanja. In kaj se skriva v besedi, ki te dni kroži med nami: »REFERENDUM ZA SAMOPRISPEVEK ZA ŠOLE«?

Trideset let namreč že živimo v družbi, ki jo imenujemo socialistična. Trideset let. Ni to majhna doba, posebno ne za tiste, ki so vseh teh trideset let od zore do mraka »v potu svojega obraza« služili kruh zase in za družino: na žagi, v tovarni, na kmetiji, v svoji ali v družbeni delavnici, na cesti, v gozdu, v pisarni, v razredu — kjerkoli, trideset let dela je to in nekaj jih je med nami, ki lahko pred ta tri desetletja postavijo še štiri leta groze — med vojno in leta krivic in ponižanj in trpljenja ter prisilnega hlapčevanja pred njo.

To je huda zgodovina!

Pri vsem tem pehanju, pri vsem tem neprestanem in nikoli končanem delu, resnično ne najdemo trenutka predaha, da bi se v miru vprašali: Čemu vse to in za kaj in za koga?

Pa bo med nami kup odgovorov: za večjo proizvodnjo, za višjo produktivnost, za boljši standard, za nove tovarne, za cesto, za stanovanje, za avto . . . Redkokdaj se zamislimo tako daleč, da bi ugotovili, da vse to počnemo samo zaradi človeka. Nič drugega namreč ni sámo sebi namen — samo človek in še ta živi in dela — ne zase, ampak za sočloveka.

Vse pehanje bi ne imelo smisla, če bi ne bilo namenjeno njemu, če bi ne imelo za cilj človeka in njegovega bogatejšega, svobodnejšega, veselejšega življenja.

To je — čemur pravimo socializem. Zato se je bíla revolucija, zato je tekla kri, za to se je nečloveško trpelo in umiralo v taboriščih, za to se je garalo po vojni in za to delamo še danes in bomo jutri. Za nič drugega bi se ne izplačalo. Samo za človeka!

Ustvarili smo kruha za vse. Moramo reči — kar lep kos kruha — vsak dan svežega, vsak dan takšnega, kot smo ga jedli pred vojno marsikje samo o božiču in o veliki noči.

Vse to smo ustvarili skupno — drug ob drugem in drug za drugega. Nihče se ne more pohvaliti, da je vse svoje ustvaril sam in vsak je lahko tudi ponosen in samozavesten, da je v naših tovarnah, v naših domovih, v našem asfaltu in v naših kmetijah tudi del njegovega truda. Vse, kar imamo, postaja vse bolj naše, skupna last in rezultat resnično združenega dela.

In, če se navsezadnje vrnemo k začetku: čemu in za koga? Nam bo lahak odgovor: zase, za človeka, za nas, ki smo in za tiste, ki prihajajo. Vse, kar smo doslej gradili, smo gradili zanje. Vse, kar bomo poslej — bo tudi namenjeno njim.

In če smo ugotovili, da smo našega otroka v ihti za njegov boljši gmotni blagor zanemarili po njegovi vzgojni plati, da smo mu prigarali delovno mesto v tovarni, v šoli pa ne prostora, da bi ga pripravili nanj — potem mu bomo ta prostor zgradili! Omogočili mu bomo, da bo v nekaj letih naš fantek enak med enakimi, omogočili, da se bo naše dekle lepo in zdravo razvijalo, da bomo veseli očetje, ponosne matere, zadovoljni starši svoje vesele, zdrave in vzgojene mladine.

Nič ne bom agitiral, nič prepričeval; s polnim zaupanjem čakam izida referenduma, ker vem, da bomo v nedeljo ali v ponedeljek vsi obkrožili »ZA«.

J. Praprotnik

Z osrednje proslave tridesete obletnice zmage v Cerknici

Povezovanje gozdarjev in lesarjev

Na razširjeni seji komisije za družbenoekonomske odnose pri občinski konferenci Zveze komunistov Cerknica in na razširjenih sestankih osnovnih organizacij Zveze komunistov z organi sindikata in mladine so razpravljali o predlogu komisije za družbenoekonomske odnose pri medobčinskem svetu Zveze komunistov Postojna, da se temeljne organizacije združenega dela gozdarstva in primarne lesne industrije povežejo ter podprli pobudo za oblikovanje skupnosti temeljnih organizacij gozdarstva in primarne lesne industrije.

Večletno prizadevanje Zveze komunistov na področju povezovanja lesne industrije in gozdarstva dobiva novo vsebino. Od prvih skromnih posvetov, ko so predstavniki delovnih organizacij gozdarstva in lesne industrije začeli usklajevati svoje razvojne programe, sta pretekli dve leti. Lani so v vseh delovnih organizacijah in občinskih skupščinah sprejeli predlagano usmeritev. Spoznana je bila medsebojna odvisnost gozdarstva in lesne industrije v občinah Ilirska Bistrica, Postojna in Cerknica. Da bi vsa vprašanja, ki se pojavljajo od gozda do tržišča, razreševali, je nujno, da se delavci gozdrastva in primarne lesne industrije samoupravno organizirajo, združujejo sredstva in delo. Predstavniki lesne industrije so komisijo za družbenoekonomske odnose seznanili s stanjem na področju lesne industrije v Sloveniji in tudi na našem območju ter dali pobudo, da se temeljne organizacije gozdarstva in primarne lesne industrije povežejo v skupnost temeljnih organizacij.

Ta skupnost mora:

— sprejemati skupno odgovornost za poslovne rezultate gozdarske in primarne lesne proizvodnje;

— organizirati skupen razvoj in usklajevati razvojni program na ravni gospodarskih zbornic in drugih družbenopolitičnih organizmov;

— obvladovati proizvodni proces od sečnje gozdnih sortimentov, predelave primarnih izdelkov do usmerjanja svojih proizvodov;

— združevati dodatna sredstva za pogozdovanje;

— sodelovati pri oblikovanju planov razvoja lesne industrije;

— v sodelovanju s temeljnimi organizacijami finalne lesne industrije z območja organizirano se vključevati in nastopati v višjih oblikah samoupravno organiranega združenega dela v Sloveniji in Jugoslaviji;

— dogovarjati se o prednostnem redu naložb in najemanju investicijskih sredstev;

(Konec na 2. strani)

Čestitkam ob Dnevu mladosti in Titovem rojstnem dnevu se pridružujemo tudi Brestovci

Pred nami so zahtevne naloge

IZVAJANJE SKLEPOV 4. SEJE CENTRALNEGA KOMITEJA ZVEZE KOMUNISTOV SLOVENIJE IN AKTUALNE NALOGE V OBČINI

Na nedavni 4. seji je Centralni komite Zveze komunistov Slovenije ocenil sedanje idejno-politične razmere v Sloveniji ter razpravljal o aktualnih političnih nalogah. Sprejel je sklep, da je uvodni referat tovariša Šetinca politični dokument, na osnovi katerega morajo občinska vodstva in osnovne organizacije ZK analizirati politične razmere v svojih okoljih ter opredeliti svojo politično akcijo in neposredne naloge. Sredi maja je občinski komite ZKS Cerknica imel razširjeno sejo s sekretarji osnovnih organizacij, sledila pa ji je še seja širšega političnega aktiva občine. Obe seji sta bili posvečeni izvajanju stališč 4. seje CK ZKS in aktualnim vprašanjem v občini, obenem pa pomenita del priprav za sejo občinske konference ZKS, ki bo sredi junija, v tem času pa se bodo sestale vse osnovne organizacije.

Naj skušam na kratko opredeliti nekatera osnovna vprašanja in naloge, pred katerimi smo v naši občini.

Za gospodarstvo občine je treba narediti celovito analizo sedanjega stanja in prihodnjega razvoja. To narekuje tudi precej kritično stanje v lesni in kovinski industriji občine, zlasti glede na to, da ti dve delovni organizaciji predstavljata pretežni del vsega potenciala in dohodek za večino delovnih ljudi v občini. Prav tako se zastavljajo vprašanja o prihodnjem razvoju, ker prva predvidevanja v srednjeročnem programu razvoja kažejo na prihodnjo pospešeno rast industrije (lesne in kovinske) ob relativnemu zaostajanju ostalih panog, na primer trgovine, gostinstva in turizma ter drugih gospodarskih in negospodarskih dejavnosti. Že sedaj pa razmerja med temi različnimi dejavnostmi niso ugodna.

Zastavlja se tudi naloga po jasnejši opredelitvi koncepta o razvoju kmetijstva v občini, tako, kar zadeva razvoj družbenega sektorja, pa tudi privatnega, upoštevajoč, da predstavlja kmetijstvo v sedanjih programih s širšega družbenega vidika eno izmed prvenstvenih panog. Pri ocenjevanju gospodarstva pa je treba upoštevati tudi cilje stabilizacije, uresničevanje resolucije o ekonomski politiki in sklepov organov Zveze komunistov z vidika, kaj je bilo in kaj bi moralo biti storjenega v posameznih delovnih organizacijah.

Naj omenim, da smo v tem času zastavili tudi politično akcijo za povezavo vseh temeljnih organizacij gospodarstva in primarne lesne industrije v okviru celotne notranjsko-kraške regije.

Na področju razvoja stanovanjskega in komunalnega gospodarstva so premiki v tem, da bo v kratkem končno le ustanovljena samoupravna interesna skupnost, je pa ob tem še težja naloga kadrovska rešitev strokovne službe. Treba je pohiteti tudi z ustanovitvijo komunalne interesne skupnosti, ne da čakamo na sprejem zakona. Zaradi prihodnjega razvoja stanovanjskega in komunalnega gospodarstva je treba razčistiti tudi odnose med nosilci razvoja na tem področju, to je med gradbeno operativo, Komunalno-stanovanjskim podjetjem in pristojnim občinskim upravnim organom. Za te odnose namreč ugotavljamo, da niso vedno najboljši.

Izrednega pomena so naloge na področju razvoja družbenih služb in družbenega standarda. Zaradi zaostajanja in nerazvitosti tega področja bi morali vsi dejavniki zavestno sprejeti v usmeritvi prihodnjega razvoja v srednjeročnem obdobju prvenstvo šolstva, kulture, telesne kulture, otroškega varstva. Zato bi morali tudi vsi načrti gospodarstva, krajevnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti to upoštevati, ker bi bil tudi s prihodnjim zaostajanjem teh področij ogrožen tudi sam gospodarski razvoj. Konkretna in kar najbolj aktualna akcija pri tem je izvedba referenduma za izgradnjo šolske mreže v občini.

Ob tem naj omenim tudi pomembno politično nalogo za uvedbo celodnevne šole. Ne glede na vse težave in več dilem, ali je taka šola potrebna ali ne in ali imamo v sedanjih okoliščinah v občini pogoje zanjo ali ne. Glede na materialne, kadrovske, prostorske in druge možnosti pogoji za postopno uvedbo so, pomembno pa je napraviti program tega uvajanja.

Ob razvoju šolstva naj omenim tudi pobude za uvedbo nekaterih oddelkov srednjih šol v okviru notranjsko-kraške regije v Postojni, kar je nedvomno v interesu naših dijakov in staršev. Zato morajo različni organi v občini, predvsem izvršni sveti, dati to vprašanje na dnevni red.

Na področju samoupravne organiziranosti in v uveljavljanju položaja delovnega človeka v smislu ustavnih določil se kažejo pomembni premiki, obenem pa pomajkljivosti, zastoji in prepočasno uveljavljanje ustavnih določil. Ob tem smo si zadali nalogo, da bodo skupine, imenovane od družbeno političnih organizacij, v več delovnih organizacijah ter v krajevnih skupnostih in samoupravih interesnih skupnostih podrobneje proučile uveljavljanje ustave, kaj se je spremenilo, oziroma predvsem, kaj se ni spremenilo, pa bi se moralo.

Temeljne organizacije združenega dela morajo resnično postati samostojen subjekt odločanja. V samoupravih interesnih skupnostih je še vedno težava s kadrovsko zasedbo strokovnih služb, čeprav so nekatere rešitve že napravljene. V delegatskem in skupščinskem sistemu sicer ugotavljamo, da še ni zaživel kot bi moral, vendar bo treba neposredno oceniti pomanjkljivosti in vzroke, katere delegacije se sestajajo in katere ne, zakaj ne proučijo gradiva, kakšen je stik in odnos z bazo in podobno.

Akcija mora steči tudi v večje uveljavljanje samoupravnih sporazumov in družbenega dogovarjanja, povezanim tudi s potrebo po redu in disciplini v samoupravni družbi ter bolj odgovornim odnosom do dela.

Eno izmed najbolj perečih vprašanj v občini je kadrovska politika. Tudi ob tem je poglobljena strokovna analiza, predvsem pa bolj dolgoročno zastavljena politika, ne pa reševanje le sprotnih vprašanj. Oceniti moramo vprašanje štipendiranja. Naše delovne organizacije družbeni dogovor sicer izvajajo, ugotavljamo pa, da vprašanje štipendiranja ni rešeno. Od podpisa dogovora naprej tudi še ni bilo ocenjeno izpolnjevanje družbenega dogovora o kadrovski politiki, kjer prav tako ugotavljamo pomanjkljivosti. Predvsem pa je treba napraviti premik z zavestnim, organiziranim in dolgoročnim kadrovanjem in skrbi temeljnih organizacij za svoje lastne potrebe, ob tem pa tudi za širše družbene. V temeljnih organizacijah se morajo zavedati, da morajo njihovi kadri profesionalno prevzemati različne funkcije in službe (politične, upravne) v občini, pa tudi v republiki in federaciji. Prav tako je izrednega pomena organizirano kadrovanje v poklice, kjer nam kadra najbolj primanjkuje (npr. pedagoški).

Zaradi pomanjkanja prostora in časa so nanizana le nekatera vprašanja in naloge. Naj ob koncu omenim potrebo po boljšem delovanju vseh družbeno političnih organizacij, potrebo po širši mobilizaciji v okviru SZDL, sindikatov, ZSMS, skratka vseh, ki so pripravljeni delovati pri graditvi samoupravne družbe ne glede na svetovnonazorske razlike, po bolj učinkoviti akciji, po hitrejšem reševanju vsakodnevnih življenjskih vprašanj ljudi, po bolj živem stiku, komunikacijah in obveščanju.

J. Frank

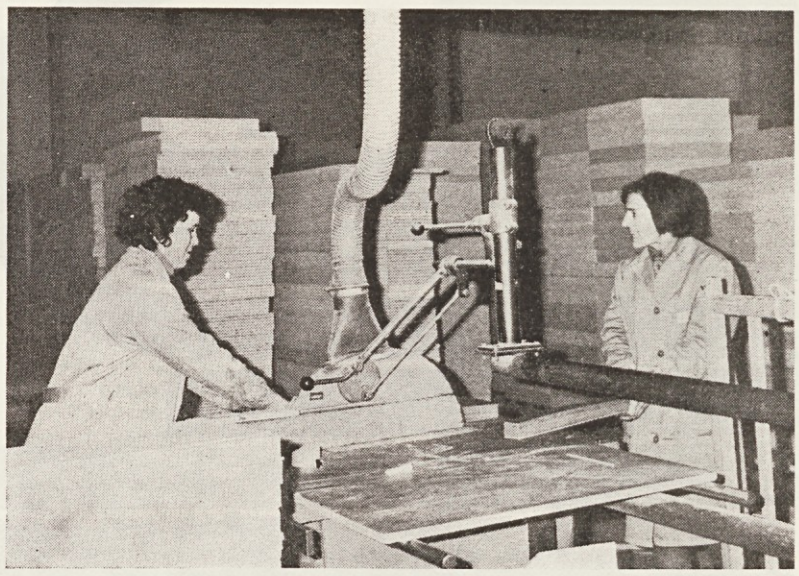

Razrez plošč v Tovarni pohištva Cerknica

Povezovanje gozdarjev in lesarjev

Nadaljevanje s 1. strani

— sporazumevati se o združevanju sredstev za dogovarjanje naložbe.

Delavci v gozdarstvu in primarni lesni industriji pričakujejo, da bodo z združevanjem dela in sredstev dosegli:

— sodobnejša sredstva za delo,
— boljše izkoriščanje sredstev za delo,
— smotrnejšo proizvodnjo in izrabo surovin,
— večjo storilnost dela,
— gospodarnost naložb,
— načrtno vzgojo in razporejanje kadrov; večjo učinkovitost kadrov in vključevanje v ustanove razvojno raziskovalnih skupnosti,
— hitrejšo rast dohodka,
— odpiranje novih delovnih mest,
— večjo socialno varnost, večji družbeni standard zaposlenih in njihovih družin.

S samoupravnim sporazumom si bodo delavci temeljnih organizacij gozdarstva in primarne lesne industrije določili konkretno vsebino in obliko samoupravno organizirane skupnosti. Pričakujemo, da se bodo delavci zainteresiranih temeljnih organizacij v najkrajšem času organizirali in začeli razreševati vsa vprašanja, ki so skupna od poseka lesa do tržišča.

J. Hren

Spet o organiziranosti v SOZD

16. maja je bila seja sveta Zveze komunistov in konference sindikata SOZD Slovenijales. Na podlagi sklepa sekretariata Zveze komunistov SOZD in konference sindikata, ki sta ga sprejela 7. aprila, je sekretariat razpravljal o vprašanjih povezanosti v sestavljeni organizaciji združenega dela.

Iz poročila, ki ga je oblikovala posebna komisija, je videti, da ni pravega sodelovanja in žive povezanosti med družbenopolitičnimi organizacijami na ravni SOZD in med delovnimi organizacijami. Tudi v družbenopolitičnih dogovorih vsak zase zagovarja svoje interese.

Obveščanje ni urejeno. Zapisnikov sej sveta in sekretariata Zveze komunistov SOZD osnovne organizacije niti sveti ZK delovnih organizacij ne dobivajo, člani svetov pa tudi ne prenašajo sklepov navzdol. Vse stvari je treba obvezno reševati naprej v temeljnih organizacijah, kajti le tako bodo delegati imeli stališča pri sprejemanju zaključkov. Ker tako ne delamo, ostajajo zadeve nerešene.

Samoupravno organiziranost na ravni SOZD je treba prilagoditi skladno s spremembo samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD. Pojavlja se zahteva, da se tudi na ravni SOZD organizira samoupravna delavska kontrola.

Za uspešno samoupravno delovanje bo treba zagotoviti več obveščanja. Niti politične organizacije niti samoupravni organi v delovnih organizacijah dostikrat ne vedo za problematiko SOZD in njenih organizacij, za sklepe in podobno in seveda o tem ne razpravljajo niti ne sklepajo. To pa ustvarja vtis nezainteresiranosti in premajhne iniciative.

Da bi delovanje SOZD zaživelo, bo treba poleg povečanega samoupravnega delovanja (več sej delavskega sveta, več sej poslovodnega upravnega odbora, strokovnih odborov), zagotoviti in oblikovati vodstvo SOZD s potrebnimi službami, ki naj začnejo delati čim prej.

Zapisnike samoupravnih organov je potrebno pošiljati razen delegatom tudi v delovne organizacije in družbenopolitičnim organizacijam.

Aktivnost delegatov je na delavskem svetu SOZD minimalna. Na zadnji seji je razpravljal en sam delegat in še ta je nadaljeval razpravo direktorja delovne organizacije, ki je govoril pred njim. To je vprašanje, ki ga je treba osvetliti družbenopolitično in samoupravno.

To je tudi primer, ki kaže na nezainteresiranost in majhno iniciativo.

Vse samoupravne odločitve je treba obvezno oblikovati v temeljnih in delovnih organizacijah. Zato je potrebno dajati gradivo za seje najprej njim v potrditev. Vsak delegat mora priti na seje v SOZD z izoblikovanimi stališči in zagovarjati ta stališča. Ker se ne poslužujemo takih oblik, ostajajo sistemsko nerešena vprašanja.

Največ pripomb je na poslovno povezanost. Le malo je delovnih organizacij, ki nimajo pripomb na to področje, vse več je tistih, ki so s poslovno povezavo nezadovoljni.

Prodajne kapacitete so ostale v istem obsegu kot doslej; pogoji na tržišču so se spremenili, proizvodni obseg pa se je povečal za več deset odstotkov.

Struktura asortimana v proizvodnji Slovenijalesa zajema predvsem pohištvo — ploskovno, masivno, kuhinjsko in tapecirano. Kapacitete so še vedno manjše kot je obseg prodaje v Slovenijalesu. To pa omogoča, da se znotraj Slovenijalesa dogovori za novo ravnotežje, ki je bilo že doseženo. Prav ob teh vprašanjih je malo pobud za reševanje. SOZD se bo moral vključevati v sistemske rešitve kot so reševanje kreditiranja, premiranje, uvoz, izvozna problematika in podobno. Posamezni ukrepi, kot na primer 30-odstotni polog za potrošniški kredit, so predmet takega delovanja.

Večina novo pridruženih delovnih organizacij je od združitve pričakovala več (večja prodaja, zagotovitev prihodnjega razvoja, posebni prodajni in nabavni pogoji, večanje izvoza in podobno).

Delovne organizacije, ki imajo slabo razvito tehnično in tehnološko službo, oblikovanje novih izdelkov, menijo, da je ta pomoč (ki je ostala po obsegu nespremenjena že leto dni) premajhna in v skladu s samoupravnim sporazumom zahtevajo, da se z organizacijo služb SOZD to odpravi.

Največ je pripomb na politiko prodaje. Večina delovnih organizacij postavlja vprašanje višine rabatov v primerjavi z ostalimi grosisti. Ne vedo, za kaj služijo ti rabati, kako je z maržo. Žele, da pride čimprej do razprav o ceni dela.

Povezovanje v SOZD v sedanjih pogojih ne daje zadostne socialne varnosti, kar je posledica slabe povezanosti, pa tudi trenutnega stanja na trgu.

Večanje trgovske mreže doma in v tujini je pogoj za dober plasma predvsem pohištva. Zagotoviti je treba raziskavo tržišč in nove prodajne kapacitete.

V interesu vseh 29 proizvodnih in ene trgovske delovne organizacije je večja povezanost v SOZD.

Enoletna izkušnja je pokazala, da ni dovolj samo samoupravno dogovorjena organizacijska oblika, medtem ko življenje teče po starem, za nekatere delovne organizacije celo slabše kot pred tem.

J. Klančar

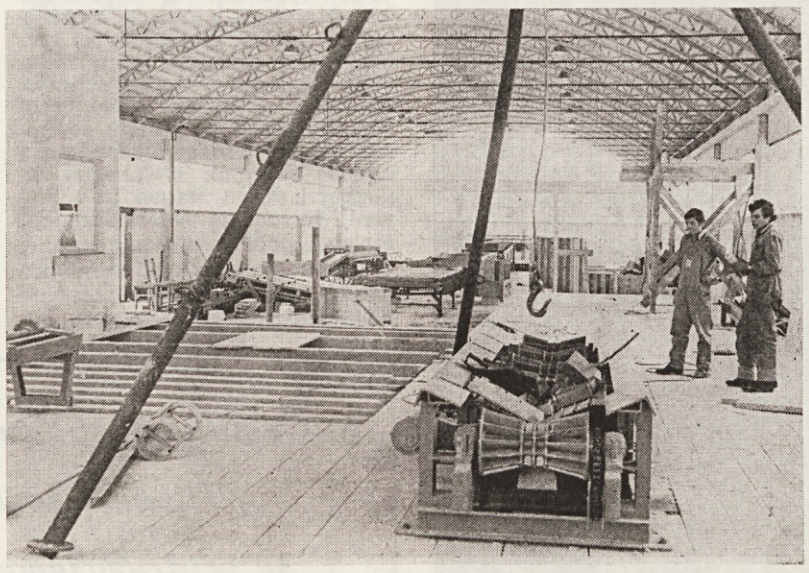

Delo pri novi žagalnici TLI Stari trg lepo napreduje

Začrtana smer dela dolg

DOBRO LETO JE MINILO, ODKAR SMO SE V BRESTU IN V DRUGIH DELOVNIH ORGANIZACIJAH ODLOČILI ZA ZDRUŽITEV V SESTAVLJENO ORGANIZACIJO ZDRUŽENEGA DELA SLOVENIJALES — PROIZVODNJA IN TRGOVINA. ZATO ŽE LAHKO POGLEDAMO, KAJ NAM JE, ALI ČESA NAM TA ZDRUŽITEV NI PRINESLA. V TEM ČASU JE TUDI RAZJASNJENIH VRSTA VPRAŠANJ, KAR POMENI NOVE NALOGE TUDI V OKVIRU SOZD.

DOBER ZAČETEK — PREMALO

Ko so predstavniki devetindvajsetih delovnih organizacij lani 20. marca podpisali v Idriji samoupravni sporazum o združitvi v SOZD, smo ta dogodek šteli za velik dosežek, za začetek novega obdobja v okviru dobršnega dela slovenske lesne industrije.

V sporazumu smo zapisali, katere zadeve bomo skupno opravljali, vnesli vanj tudi nekaj skromnih določil o delitvi dohodka, pa o skupnih organih in podobno. Če se nam je takrat zdelo, da je delo »zadovoljivo opravljeno«, moramo biti zdaj, po letu dni, mnogo bolj kritični in smeli in moramo ugotoviti in reči, v čem je sporazum nepopoln, da ni vnesel v okvire lesne industrije »nič revolucionarnega« in še to, da celo ni v polni meri zaživelo tisto, kar smo zapisali.

Znano je, da združitve ne morejo biti same sebi namen, še manj pa smejo biti politična fasada, za katero se dela »po starem«. V čem pa naj bo novost oziroma naš popravni izpit? Predvsem v treh smereh: v delitvi dela, v nastanku novih razmerij med trgovino in proizvodnjo ter v oblikovanju vzajemnosti in solidarnosti.

DELITEV DELA — OSNOVA ZA ZDRUŽEVANJE

Ustava terja take integracije, ki bodo pomenile res nekaj novega in to kar na treh področjih: na tehnološkem, na organizacijskem in na samoupravnem. Prvi pogoj torej je, da gre za tehnološko-organizacijsko nujo, iz katere bodo nastale ugodne ekonomske posledice, ne pa za formalno zadostitev nekim silam ali pa zgolj za zapiranje in delitev trga.

Zavedati se moramo, da je združevanje dela zasnovano na delitvi dela. Z drugimi besedami, dogovor o združitvi (v SOZD) mora vsebovati predvsem določila o tem, kaj bodo delovne organizacije delale skupno, kaj ločeno po načelu delitve dela, in kaj bo opravljala vsaka od njih. Doslej smo ostali skorajda pri praksi, da vsakdo dela vse. Delitev dela, kolikor je je, je malone spontana in pretežno tržno obarvana. Združevanje dela pa smo pojmovali vse preveč le kot »združevanje skupnih služb«, ki naj privede do cenejšega in uspešnejšega reševanja nalog. Žal tudi ta vprašanja ostajajo slej ko prej odprta ter zato tudi vprašanje, kdo, kako in koliko jih bo plačal. Da so skupne službe nujne, je potrdila tudi ustava, ki jim daje s svojimi določili njihov položaj (29. člen ZU); v interesu vseh delovnih organizacij pa je, da se dela, ki naj jih skupne službe opravljajo, izvajajo, kot smo že zapisali: učinkovito in ob zmerni ceni, kjer naj velja načelo, naj več plača tisti, kdor več dobi.

Dosedanji sporazum je sicer pokazal »dobro voljo« tudi s tem, da je v 32. členu zapisano, da bodo podpisnice usmerjale prodajo in nakupe prek trgovinske delovne organizacije. To pa pomeni, da bi se morala le-ta bistveno okrepiti. In še nekaj: priti bi moralo do njenega novega položaja.

NOVA RAZMERJA PRED PROIZVODNJO IN TRGOVINO

Ta razmerja se žal niso pokazala niti v mali zasnovi, iz katere bi lahko zrastlo kaj večjega. Vse se praktično konča pri doslej znanih razmerjih.

Pa poglejmo na kratko, kaj pravijo o novih razmerjih v slovenskih sindikatih:

»Odnosi med proizvodnjo in trgovino morajo temeljiti na načelih sodelovanja in združevanja dela in sredstev. Te organizacije naj enakopravno uveljavljajo medsebojni vpliv na poslovno in razvojno politiko, prevzemajo skupni riziko, zagotavljajo skupno odgovornost za razširjanje materialne podlage in za zvišanje produktivnosti dela na obeh področjih gospodarstva. Pri tem je še posebej pomembno to, da morajo biti te organizacije udeležene pri dohodku, doseženem z medsebojnim sodelovanjem v sorazmerju s svojim prispevkom.

Izvozno-uvozne organizacije se morajo organizirati in poslovati po načelih obveznega sodelovanja s proizvodnimi organizacijami združenega dela, za katere opravljajo izvoz ali uvoz. V okviru tega sodelovanja morajo določati skupno politiko proizvodnje in politiko izvoza in uvoza, skupaj prevzemati riziko tega poslovanja in odgovornost za pospeševanje proizvodnje in prometa v skladu s samoupravnimi sporazumi. Dohodek, dosežen s tem sodelovanjem, morajo razporejati kot skupni dohodek.«

Vidimo, da je stališče dokaj jasno, ugotovimo pa lahko, da je naša celotna družbeno politična praksa storila premalo konkretnega, da bi na tem področju lahko odstranjevali stare odnose in zgradili nove. Sami po sebi se ne bodo uredili. Proizvodne delovne organizacije pa so za zdaj delovale neusklajeno ali pa so prešibke glede na svoj položaj v valovih starih odnosov, glede na svojo kadrovsko zasedbo in glede na obilico vsakdanjih težav.

Dosedanja individualna prizadevanja ali prizadevanja posameznih delovnih organizacij so se izgubila v osamelosti.

VZAJEMNOST — SOLIDARNOST

Kadar govorimo o vzajemnosti in solidarnosti, pojmujemo oba pojma razmeroma preozko: le kot obveznost do tistih, ki jim gre slabo. Zadeva pa je bolj zapletena in širša.

Ugotovili smo, da razdrobljeno gospodarstvo ne ustreza ekonomskim in s tem družbenim potrebam. Vzrok za povezovanje temeljnih in delovih organizacij je torej na dlani. Pri tem pa je očitno, da morajo biti povezovanja taka, da kar najbolje uresničujejo interese temeljnih (delovnih) organizacij (beri: delavcev), ki se združujejo na eni strani, in interese potrošnikov (občanov) na drugi strani. V tem okviru iščemo lahko smisel združevanja in temu se morata podrejati ali pa približevati trg in plan.

Malo poenostavljeno povedano: s planom pomagamo odpravljati nasprotja, ki jih povzročata blagovna proizvodnja in trg s tem, da vnašamo elemente vzajemnosti in solidarnosti v svoje medsebojne poslovne odnose.

To velja tudi (ali pa predvsem) za SOZD, a žal v našem dosedanjem sporazumu ni uporabnih določil o vzajemnosti in solidarnosti. Se pravi, da bomo vsi, dokler teh določil ne vgradimo vanj, »drveli« za konjukturnimi artikli, obračali svoje poslovanje zgolj po vetru trga in se kljub velikemu številu besed — ne bomo ničesar dogovorili.

V maju se je že dvakrat sestala posebna skupina strokovnih delavcev Sloveijalesa — trgovine in nekaterih večjih delovnih organizacij iz SOZD, med njimi tudi iz BRESTA. Njihova glavna naloga je pripraviti predlog za besedilo sprememb samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD in sicer tistih določil, ki zadevajo prav »dejavnosti«, ki se bodo v sestavljeni organizaciji skupno opravljale in medsebojno razdelitev dela pri njihovem opravljanju«, kar zahteva zakon o konstituiranju kot prvi pogoj za pridobitev ustrezne registracije. Pri tem pa je skupina prepuščena precej sama sebi, saj ni dobila nobenih smernic niti navodil od ustreznih organov oziroma od najodgovornejših vodilnih delavcev SOZD za rešitev glavnih vprašanj, ki smo se jih dotaknili v tem sestavku.

Kakorkoli že, predlog bo v kratkem pripravljen, njegove pomanjkljivosti ali vrline pa bomo obdelovali v javni razpravi v vseh TOZD oziroma v vseh enovitih delovnih organizacijah SOZD. Najvažnejše je, da na vprašanja opozorimo in jih pričnemo korenito reševati.

Z. Zabukovec

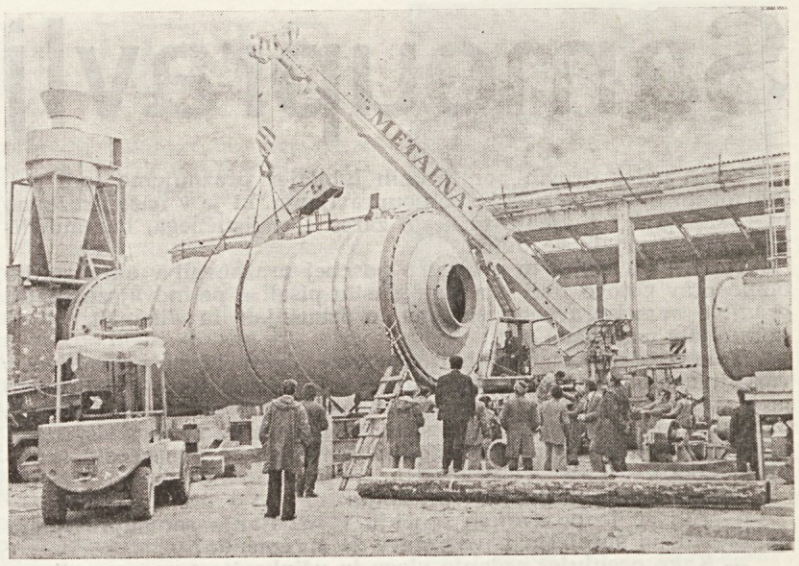

Sušilnik za novo tovarno ivernih plošč je prispel

Na gradbišču nove tovarne ivernih plošč je vedno živahno; zdaj tečejo montažna dela

Poslovanje naše mariborske prodajalne

Pretekli sta dve leti, odkar smo se odločili za nakup trgovine v Mariboru. Sam nakup je povzročil precej govoric o smiselnosti razvijanja lastne trgovske mreže, dosti je bilo ugibanj o predvidenem prometu te trgovine in ne nazadnje, močno je bila prisotna bojazen, da nam bo ostala trgovska mreža v Mariboru obrnila hrbet.

Danes, po dveh letih, lahko rečemo, da je bila odločitev pravilna in da trgovina posluje v skladu s predvidenimi načrti. Ob nakupu smo predvidevali, da bomo lahko letno prodali za okrog eno milijardo starih dinarjev pohištva. Prvi rezultati takoj po prevzemu prodajalne so bili nekoliko slabši od pričakovanih, predvsem zaradi premajhne poznanosti, pa tudi zaradi nenehnega preurejanja prostorov in ambientov.

Da bi prodajni prostor uredili primerno za naše izdelke in da bi izboljšali delovne pogoje zaposlenih, smo istočasno prodajali pohištvo, napeljevali centralno ogrevanje, popravljali električno napeljavo, belili stene in strope, zamenjavali pode in podobno. Normalno je, da v tako neurejenih prostorih tudi prodaja ni mogla biti velika.

Ko so bila vsa glavna dela končana, je pričela naraščati tudi prodaja. Tako je že v letu 1974 promet močno presegel prvotno pričakovanje, saj je trgovina prodala za 1.548.000.000 S din pohištva po maloprodajnih cenah in ustvarila približno 160 milijonov S din ostanka čistega dohodka. Za leto 1975 načrtujemo prodajo 1.860.000.000 starih din in prav gotovo bo v letu 1976 prodajalna dosegla dve milijardi starih din prometa, torej še enkrat več, kot je bilo prvotno načrtovano.

Poleg uspešnega dela pri prodaji pohištva se pozitivni učinki novega poslovnega žarišča kažejo tudi na drugih področjih. Tako smo popolnoma odpravili težave s popravilom naših izdelkov na celotnem mariborskem področju, ker smo servisno dejavnost prenesli na trgovino. V vasi Hrastovec, dobrih 20 kilometrov oddaljeni od Maribora, smo dobili v najem skladišče v velikosti 900 kvadratnih metrov, ki smo ga ravno te dni uredili, tako da bomo od tam lahko oskrbovali tudi področno trgovino od Ptuja do Murske Sobote. Pričakujemo, da bo prav ta ukrep pospešil prodajo na tem področju, saj bo mogoča hitra dobava manjših količin pohištva.

Za zaključek lahko povem, da je pričela naraščati tudi prodaja pri lokalni trgovski mreži, s katero smo vzpostavili, delno po zaslugi kolektiva, prijateljske poslovne odnose, ki jih bomo skušali še izboljšati. Skratka, nakup je bil koristen, za prizadevno delo pa lahko izrečemo pohvalo celotnemu kolektivu prodajalne Maribor.

F. Mele

Skandinavski pohištveni sejem

V začetku maja je bil kot običajno vsako leto sejem pohištva v Kopehangenu in v Malmöju. Značilnost sejma v Kopenhagenu je, da je tam razstavljeno izključno pohištvo skandinavske nacionalne proizvodnje, se pravi pohištvo proizvajalcev iz Danske, Švedske, Norveške in Finske. Ogledati si tak sejem je resnično enkratno doživetje, kajti razstavljeni izdelki predstavljajo vrh evropske pohištvene industrije.

Pogosto se vprašaš, ali je to sploh še industrijski proizvod iz lesa, posebno še pri sedežnem pohištvu, saj je izdelan tako, kakor da bi bil vlit iz neke materije, ne pa izdelan iz lesa. Svojevrstni skandinavski designe, ne samo pohištva, pač pa tudi dopolnilnih elementov notranje opreme (svetilke, svečniki, tapiserija) dajo ambientom še poseben svojevrsten čar.

Na splošno je treba poudariti, da je bilo omarastega pohištva relativno malo, ker vgrajeni omarasti elementi v stanovanjih ne zahtevajo veliko dodatnih omar stanovanja. Osnovni poudarek je torej dan udobnemu pohištvu za jedilnice in dnevne sobe, kjer praktično človek preživi največji del svojega časa.

Značilnost je tudi v tem, da je moda usmerjena v svetle lesove — v glavnem iglavci (bor, smreka, macesen), v ostalem pa prevladujejo teak, rio palisander in hrast. Bukovina je uporabljena samo pri izdelkih, ki so relativno zelo temno luženi.

Sejem v Malmöju (Švedska) je organiziran istočasno. Na tem sejmu, ker tega ni mogoče razstaviti na sejmu v Kopenhagenu, razstavljajo proizvajalci pohištva iz drugih dežel. Tako so bili zastopani predvsem proizvajalci iz vzhodne Evrope, med drugim tudi Jugoslavija. Začuda na tem sejmu ni bila prisotna slovenska lesna industrija, čeprav bi verjetno kazalo predstaviti vsaj tisti program naših tovarn, ki je za to tržišče sprejemljiv.

Med sejmom smo imeli tudi vrsto konkretnih razgovorov z našimi kupci. Napovedi so dokaj optimistične, predvsem za izdelke iz masivnega jelovega lesa. Že podatek, da so bile prve pošiljke PLANICE takoj razprodane, kaže na zanimanje za naše izdelke, naša naloga pa je, da se temu tržišču čimbolj približamo, predvsem, pa s točnimi roki dobav.

J. Mele

Samoupravljanje v novih pogojih

Letos poleg drugih pomembnih jubilejev praznujemo tudi petindvajseto obletnico uvedbe samoupravljanja, ki je v naše družbeno in gospodarsko življenje prineslo zares socialističnega, humanističnega in ustvarjalnega duha.

Na Brestu bomo to obletnico posebej praznovali v oktobru, ko bomo prav gotovo tudi v našem glasilu pisali o petindvajsetih letih graditve samoupravnega sistema, o izkušnjah in dilemah, ki so spremljale prehojeno pot.

Tokrat je namen »naših razgovorov« ugotoviti nove kvalitete v razvoju samoupravljanja ob uresničevanju nove ustave — dobro leto po naši novi samoupravni organiziranosti. Ne le načelno in splošno, pač pa, da bi iz neposrednega, vsakdanjega utripa življenja spoznali najosnovnejša vprašanja, s katerimi se srečujejo neposredni samoupravljalci.

Zastavili smo naslednja vprašanja:

— Kaj se je po tvojem mnenju v razvijanju samoupravljanja na Brestu po sprejetju nove ustave že spremenilo?

— Kako ocenjuješ sedanjo vlogo in učinkovitost posameznih organov upravljanja (zbori delavcev, delavski sveti, poslovni sveti, komisije, skupni organi)?

— Kakšne slabosti in pomanjkljivosti opažaš pri delovanju organov upravljanja in kaj predlagaš, da bi bilo njihovo delo še boljše in še bolj povezano s slehernim delavcem?

Prisluhnimo torej odgovorom. Prav gotovo bodo posamezne kritične misli vredne premisleka in bodo tehten prispevek pri prizadevanjih za krepitev našega samoupravnega sistema.

V Tovarni pohištva Cerknica je tekel razgovor z **Olgo Kern**, blagajničarko in **Jožetom Bončino**, instruktorjem v nanosu, ki sta delegata v delavskem svetu temeljne organizacije.

Povedala sta:

Jože Bončina:

Mislim, da se je samoupravljanje v naši temeljni organizaciji po sprejetju nove ustave močno okrepilo. To se kaže predvsem v tem, da o važnejših vprašanjih odloča več delavcev na svojih zborih, tako da se je samoupravljanje dejansko približalo delavcem. Sklicevanje sestankov po delovnih izmenah in delovnih skupinah je po mojem dobra oblika, zlasti še, če pomislimo, kako slabo udeležbo smo dosegali pri prejšnjem skupnem zboru.

Učinkovitost in vloga posameznih organov upravljanja sta skladno z novimi samoupravnimi sporazumi vsekakor večja. Med to učinkovitost štejem aktivnost samoupravnih organov, po drugi strani pa sestanke po delovnih skupinah, saj je pristojnost leteh po sprejetju nove ustave veliko večja.

Naš delavski svet redno razpravlja o vprašanjih proizvodnje, o tem pa delegati redno obveščajo delavce iz svojih okolij. Tak način delovanja in aktivnost samoupravnih organov imata po moji oceni odraz tudi v večji

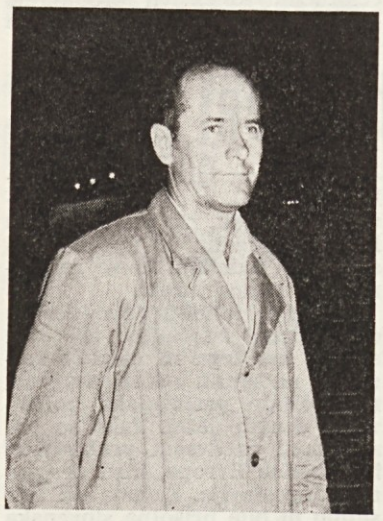

produktivnosti v temeljni organizaciji.

Pri delu organov upravljanja pa opažam, da so posamezni člani nedisciplinirani. Ta se kaže v tem, da ne prihajajo na sestanke in seje in v slabšem poseganju v razprave. To pomanjkljivost bi morali delegati oziroma člani organov upravljanja odpraviti, saj bi tako dosegli še večjo aktivnost organov, pa tudi večje zaupanje delavcev, ki so jih izvolili za delegate.

Olga Kern:

Težko je na kratko odgovoriti, kaj se je po sprejetju nove ustave v naši temeljni organizaciji vse spremenilo. Že pred sprejetjem nove ustave smo imeli še kar dobro organizirano samoupravljanje, saj je delavec že prej lahko uveljavljal svoje pravice in odločal o pomembnih zadevah.

Kljub temu so nova ustavna določila prinesla veliko novega. V temeljno organizacijo smo dobili še več pristojnosti. Prej so bile te pristojnosti reševane centralno in dokaj odtujene delavcem. Opažam, da prinaša delegatski sistem večjo demokratičnost in večjo možnost odločanja. Opažam tudi, da delegati v delavskem svetu ne dvigajo samo rok na predlagane sklepe, ampak zavestno odločajo in glasujejo o posameznih stvareh. Največja sprememba pa se mi zdi mnogo večja pristojnost odločanja zborov delavcev.

Delavski svet, katerega član sem, ima po mojem mnenju zelo odgovorno vlogo. Rešuje vprašanja iz proizvodnje in odloča o razširjeni reprodukciji. Zdi pa se mi, da delegati premalo posegajo v razprave ali pa so te razprave premalo konkretne in konstruktivne. Ostali organi so razen posameznih izjem zelo učinkoviti in se ravnajo po določilih samoupravnih sporazumov. Res pa je, da so tudi spodrsljaji; teh je bolj malo; mislim pa, da je bolje reševati prošnje kot pa pritožbe. Iz zapisnikov na oglasnih deskah in iz glasila Brestovega obzornika je videti, kako pogoste so seje oziroma kateri organi so aktivni.

O zborih delavcev naj povem, da so še vedno premalo obiskani. Nov način sklicevanja zborov delavcev pa rešuje tudi to pomanjkljivost. Delavci bi se morali zavedati, da je to oblika samoupravlajnja in zato je prav, da so zbori delavcev dobro obiskani, saj se prav na teh zborih sprejemajo samoupravni sporazumi, ki so zelo pomembni za delovanje temeljne organizacije.

Seje delavskega sveta so preveč dolge, gradivo je preobširno in preveč zapleteno obdelano. Gradivo za delavski svet naj bi bilo posredovano delegatom v skrajšani oziroma v jedrnati obliki. Imamo pa zelo dobro obliko informiranja: gradivo je pred sejo delavskega sveta razobešeno po oglasnih deskah, tako da ga delavci lahko preberejo in dajo mnenje o vsebini dnevnega reda delegatom pred sejo.

Mislim, da bi morali biti sestanki izven delovnega časa. Sama med delovnim časom težko hodim na sestanke.

Darko ŽNIDARŠIČ je zaposlen v Tovarni pohištva Martinjak na delovnem mestu vodja električar. Je predsednik delavskega sveta te temeljne organizacije.

»V TP Martinjak sem zaposlen deset let. Med tem časom sem bil večkrat izvoljen v posamezne organe upravljanja. Če primerjam sedanji način upravljanja s preteklostjo, ugotavljam, da je delavec mnogo bliže vprašanjem svoje temeljne organizacije.

Kot predsednik delavskega sveta ugotavljam, da je pretežni del odločanja prenesen na delavca-samoupravljalca in da delavski svet ni več tisti organ, ki ima dokončno besedo pri odločanju. Po drugi strani pa se je delo delavskim svetom izredno povečalo, ker je pretežni del nalog prejšnjega centralnega delavskega sveta prešel na delavske svete temeljnih organizacij.

Če lahko pohvalim sedanji sistem upravljanja, bi rad istočasno nakazal tudi pomanjkljivosti. Ena izmed teh je, da so posamezni delavci preveč obremenjeni z različnimi funkcijami, zato ne opravljajo dovolj učinkovito posameznih nalog.

Mislim, da bi morali v prihodnje pri razvijanju našega samoupravljanja biti bolj dosledni pri delitvi in prevzemanju posameznih funkcij.«

Franjo GAGULA je zaposlen na delovnem mestu tehnolog; je predsednik poslovnega sveta.

»Na Brestu sem zaposlen že štirinajst let. Sistem, ki je zastavljen, je učinkovit in ga v naši temeljni organizaciji dobro uresničujemo. Vse organe upravljanja in komisije sestavljajo posamezniki, ki imajo za to ustrezne moralno politične kvalitete.

Kot predsednik poslovnega sveta ugotavljam, da so velik del dolžnosti prevzele komisije in sveti, ki delujejo ob delavskem svetu v temeljni organizaciji.

Vsi člani delovne skupnosti so z delom komisij in svetov sproti seznanjeni in lahko takoj dajejo svojo oceno o delu omenjenih organov. Mislim, da organi temeljne organizacije niso zadovoljni s povezavo s skupnimi organi. Občutek imam, da imajo posamezne TOZD veliko več dolžnosti do skupnih organov kot obratno.

V temeljni organizaciji nisem zadovoljen z delom skupnega zbora. To je najvišji organ, ima pa zelo neprimeren čas svojega sestajanja, med 14. in 15. uro. Večina ljudi želi čimprej zapustiti tovarniške prostore in zato niso dovolj osredotočeni na razprave in odločanje. Predlagal bi, da bi poiskali bolj ustrezen čas sestajanja, s čimer bi dosegli večji učinek dela zborov delavcev.

Andrej ŠEGA je eden izmed mlajših delavcev v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg. Zaposlil se je pred nekaj meseci na delovno mesto inštruktorja v lakirnici.

»Glede na to, da sem se šele pred kratkim zaposlil v tej temeljni organizaciji, nisem še spoznal vseh sprememb v samoupravljanju, ki jih je prinesla nova ustava. Vendar pa sem opazil, da delavci v neposredni proizvodnji vse globlje in vsebinsko razmišljajo o vprašanjih gospodarskega in družbenopolitičnega življenja.

Samoupravljanje postaja množična oblika za reševanje najrazličnejših vprašanj. Delavci se zanimajo predvsem za tista problemska vprašanja, ki so znotraj temeljne organizacije: tehnološki procesi, organizacija proizvodnje, delitev dohodka, samoupravni dogovori. Za področje širše gospodarske politike pa je čutiti manj zanimanja. Temu je verjetno vzrok težavnejša tematika, včasih pa tudi premalo obveščenosti, ali pa so gradiva še vedno preveč strokovno napisana, da bi jih delavci v neposredni proizvodnji lahko razumeli.«

Boris ŽAGAR je zaposlen na delovnem mestu skladiščnik reprodukcijskega materiala v TLI Stari trg.

»V razvoju samoupravljanja se je po sprejetju nove ustave spremenilo predvsem to, da so delavci tudi na svojih delovnih mestih začutili potrebo po razmišljanju in sodelovanju pri gospodarjenju v delovni organizaciji, pa tudi na področju interesnih in krajevnih skupnosti. Vsa vprašanja, ki obsegajo katerokoli tematiko, pa so za razpravo zanimiva le tedaj, če so delavcem posredovana tako, da jih lahko razumejo. Naši organi upravljanja so lahko učinkoviti le, če vsi člani delovne skupnosti aktivno sodelujejo. Dokaj učinkovito delujeta poslovni in delavski svet, manj pa je čutiti delo nekaterih komisij.«

Anton LIPOVEC je zaposlen na delovnem mestu vzorčni mizar v TLI Stari trg.

»Samoupravljanje se po novi ustavi vse bolj poglablja. Delegatski sistem in množično sodelovanje delavcev, pa tudi ostalih občanov, pri oblikovanju novih odnosov prav gotovo zagotavljata, da se bo v prihodnje samoupravljanje še bolj razvijalo.

Toda to zahteva sodelovanje in aktivnost vseh zaposlenih, posebno pa še delegatov. Zahteva samoiniciativnost, prizadevanje, pa tudi odrekanje svojemu prostemu času v korist prispevka k hitrejšemu izgrajevanju novega sistema. Pri tem je še čutiti šibkost nekaterih delegatov. Naši delegati tudi premalo poročajo o sklepih različnih organov upravljanja. Morali bi se pojavljati na zborih delavcev s svojimi ugotovitvami in poročati ljudem, o čem sklepajo na sejah in sestankih. Ob takem delu in aktivnosti delegatov mislim, da ne bi bilo več vprašanja neobveščenosti.«

IVANKA TURK — Tovarna pohištva Stari trg

Nova ustava je prinesla v naše življenje vrsto sprememb. Nove pravice pa spremljajo tudi nove dolžnosti in odgovornosti. V različne svete, delegacije in komisije je vključena večina članov kolektiva. Tako ima vsak delavec dejansko možnost vplivati na dogajanje na vseh področjih. S tem pa se spreminja tudi miselnost ljudi — širijo se njihova interesna področja. Pri tem pa gre še za nekaj drugega: kakšne naj bodo odločitve, da bo dosežen cilj, katera pot je prava? Prav ob tem se pojavljajo težave. Zamotanost in teža vprašanj sta včasih tako veliki, da se človek kljub poglabljanju težko znajde in se do njih opredeli.

Kljub gornjim ugotovitvam pa mislim, da je učinkovitost dela posameznih organov upravljanja zelo porasla, kar je predvsem zasluga boljšega obveščanja in večjega zanimanja vseh zaposlenih. Včasih prihaja pri odločitvah tudi do drobnjakarstva in težnje po uveljavljanju ozkih interesov posameznih članov kolektiva, bodisi zavestno ali pa zaradi premajhnega obvladovanja vprašanj in splošnih interesov.

Kritične pripombe imam predvsem o naših zborih delavcev. Na njih se delavci premalo oglašajo, čeprav je vedno kup vprašanj, o katerih bi se radi pogovorili oziroma bi se morali pogovoriti, pa naj gre za čisto pro-

(Konec na 5. strani)

izvodna vprašanja ali za delovne norme, prodajo in gospodarjenje sploh. Mislim, da bi morali pri tem odigrati glavno vlogo vodilni delavci. Vse informacije bi morali delavcem posredovati v preprostejši besedi in tako vzbuditi zanimanje za sodelovanje pri slehernem delavcu. Prepričana sem, da bi lahko slišali koristne pripombe ter jih prenesli v prakso. Le tako bo delavsko samoupravljanje res delovalo tako kot si vsi želimo.

Pohvalno pa se lahko izrazim o delu delavskega sveta, katerega članica sem. V razpravah, pa tudi ob sprejemanju sklepov vsi člani dokaj odgovorno sodelujejo, kar daje sejam dokaj delovni značaj. Opazko pa bi namenila predvsem strokovnim službam, ki nas zasipajo z gorami papirja za seje, misleč pri tem, da so kar največ storili v prid razvoja samoupravnih odnosov. Učinek pa je prav nasproten. Preveč gradiva, ki je običajno pisano v dokaj učenem jeziku, ljudi zamori in jih odvrača, da bi se poglobili v njegovo vsebino. Verjamem, da vsega ni moč napisati v preprostem jeziku, vendar naj bi se potrudili, da bi vsaj tisto, kar se da, spravili na papir s takimi besedami, da bi jih vsi delavci razumeli. Enako velja tudi za gradiva ostalih delegacij izven delovne organizacije. Torej, manj papirja in več medsebojnih stikov, razlag in pogovorov, pa bo uspeh boljši.

Vinko ŽNIDARŠIČ, organizator za varstvo pri delu, je že dvajset let Brestovec. Večkrat je bil član prejšnjih centralnih samoupravnih organov, odborov sindikalne organizacije, stanovanjskih in drugih komisij ter organov upravljanja delovne enote, v kateri je opravljal svoje delovne dolžnosti.

»Naše podjetje je imelo še pred sprejetjem nove ustave precej podobno samoupravno ureditev. Takratne poslovne enote — današnje TOZD — so imele določene samoupravne pravice. Dejstvo pa vendar je, da je imel takratni centralni delavski svet glavno pravico odločanja o vsem, kar zadeva delavce in investicije. Pri tem je običajno prevladala odločitev večine. Če pa upoštevamo, da so bili voljeni člani centralnih organov po ključu zaposlenih po poslovnih enotah, lahko sklepamo, kakšne so bile te odločitve.

Po sprejetju nove ustave se je celotno odločanje temeljito spremenilo. Temeljne organizacije združenega dela imajo vse pristojnosti, ki so določene in usklajene z ustreznimi samoupravnimi sporazumi. Skupni samoupravni organi pa so po svojem delegatskem sistemu usklajevalci politike v delovni organizaciji.

Po sprejetju nove ustave in po njenih določilih oblikovanih organov po temeljnih organizacijah se je vloga delavskih svetov in njihovih organov bistveno spremenila, in sicer predvsem v svoji učinkovitosti. Delavci jemljejo svoje pravice zelo resno. Razprave so obširne in temeljite. Po vsej verjetnosti je k temu pripomogla tudi večja izobraženost zaposlenih.

Po mojem mnenju pa se je nekoliko zataknilo ravno pri zborih delavcev. Dnevni redi so običajno obširni, čas pa omejen. Ravno to je vzrok, da v razpravi pogosto ne pridejo do besede tisti, ki niso vešči nastopa pred množico. Vsekakor bi torej bilo bolj smotrno zbore sklicevati po službah, skratka po delovnih enotah, kjer se delavci med sabo poznajo in odkrito izražajo svoja mnenja in stališča. Člani delavskih svetov in komisij oziroma delegati v raznih organih bi morali vsekakor bolj sodelovati s svojimi volilci. Ravno zaradi premajhnega sodelovanja pogosto pride do tega, da na sejah zagovarjajo svoja stališča in ne stališča večine, v tem primeru volilcev, katere zastopajo v organih.«

Karel BAHUN je vodja službe standardizacije in tipizacije v sektorju za avtomatsko obdelavo podatkov na Skupnih dejavnostih. Na Brestu je že enaindvajset let. Je večkratni član centralnih samoupravnih organov in komisij, član in predsednik samoupravnih organov in komisij Skupnih dejavnosti in družbenopolitičnih organizacij; v sedanji mandatni dobi je delegat v skupnem delavskem svetu.

»Vsekakor so po sprejetju nove ustave nastale v primerjavi s prejšnjim samoupravnim sistemom korenite spremembe. Gradiva za seje so dobro pripravljena, čeravno včasih preobširna. Razprave so bolj konkretne in temeljijo na stališčih volilcev, katere delegati zastopajo.

Vloga in učinkovitost organov upravljanja temelji na sprejetih načelih dobrega gospodarjenja in

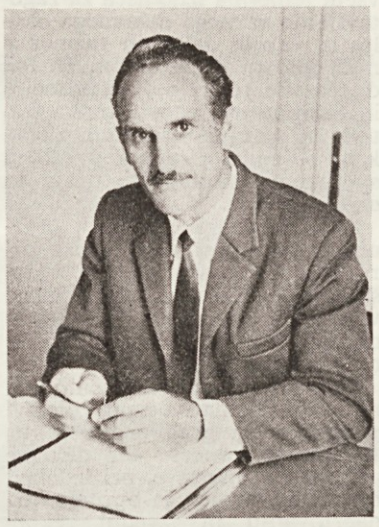

na konkretnih odločitvah, ki so plod teženj in zahtev kolektiva in vnaprej sprejete politike gospodarjenja in razvoja. Izhajajoč iz dosedanje prakse sodim, da je še vedno čutiti pomanjkljivosti pri sprejemanju samoupravnih in drugih aktov, pa naj si bo na sejah skupnih samoupravnih organov ali organov po TOZD. Iz javnih razprav največkrat ni bistvenih pripomb, kar se odraža na sejah in zborih, kjer akte dokončno sprejemajo. Pripombe se pojavljajo šele, ko so akti v veljavi.

Še vedno se prepočasi uresničujejo posamezne konkretne akcije, o katerih so samoupravni organi že pred letom sklepali, da se uredijo. Za primer navajam sistem politike osebnih dohodkov in osebnega ocenjevanja. Sistem bi torej le morali prilagoditi današnjim razmeram in zahtevam, ki se bistveno razlikujejo od takrat, ko je bil sistem analitične ocene delovnih mest sprejet. Skratka, samoupravni organi bi morali biti doslednejši pri zahtevi po realizaciji njihovih sklepov.

Dosedanji sistem zborov delavcev je vsekakor treba v prihodnje organizacijsko izpeljati tako, da bodo učinkovitejši. Jaz in ostali delegati Skupnih dejavnosti se v skupnem delavskem svetu počutimo nekako zapostavljeni in neenakopravni, ko se na sejah skupnega delavskega sveta razpravlja o finančnih in podobnih vprašanjih, ker pač skupne dejavnosti po svoji organizacijski zasnovi ne proizvajajo in na tem področju tudi ne morejo odločati.

Razgovore so pripravili: Š. Bogovčič, J. Klančar, B. Levec, F. Mlakar, M. Šepec in I. Škrabec

NAŠI LJUDJE

Ivanka Resinovič je bila rojena v Grahovem v kmečki družini, kjer se je morala že zelo mlada spoprijeti z delom, ki ga pri družini z devetimi otroki nikoli ni manjkalo. Ker v domačem kraju takrat ni bilo možnosti za zaslužek, se je po končani osnovni šoli zaposlila v Podpeči, kjer je delala približno eno leto. Nato se je nekaj časa učila šivanja, leta 1955 pa se je zaposlila v Tovarni pohištva Martinjak in ji ostala zvesta do danes. Delala je že na več delovnih mestih, najprej v strojnem oddelku, potem v takratni predmontaži, od takrat naprej pa v oddelku površinske obdelave in pri samem brizganju z laki osem let.

O svojem delu je povedala:

»Brizganje lakov, posebno poliuretana, je eno izmed najbolj škodljivih del v naši tovarni. Imamo tekoči trak; časi so realno postavljeni, zato moramo zelo hiteti. Kljub temu sem z delom še kar zadovoljna, z osebnimi dohodki pa ne, ker so v primeri z drugimi delovnimi mesti v tovarni glede na škodljivost zdravju premajhni.

Od takrat, ko sem se zaposlila, pa do danes, se je tovarna zelo spremenila. Je večja in lepša, delovni pogoji so dosti boljši. Tudi naredimo dosti več kot smo prej. Ne zdi pa se mi prav, da smo plačani vsi enako; tisti, ki je prišel včeraj, mlad in zdrav kot tisti, ki dela tu mogoče že dvajset let ali pa več let in je pustil v tovarni svoje najboljše moči. Ne razumem, zakaj se o dodatku na stalnost samo govori, zaživeti pa nikakor ne more.

Ker je tovarna meni in moji družini edini vir dohodka, sem zelo zainteresirana za njeno rast in napredek. Ravno sedaj sem članica delavskega sveta in na sejah dosti zvem o našem gospodarskem položaju, ki ni nič kaj rožnat. Vendar upam, da se bo enkrat le obrnilo na bolje.«

Kot vsaka zaposlena žena in mati ima tudi Ivanka dan izpolnjen z delom, ki je pravzaprav vedno enak in s tem postane na videz tako preprosto, a je vendar tako življenjsko važno. Prav tako je na videz neopazna prisotnost takih ljudi kot je ona, vendar pa so prav ti važni nosilci vsega, kar smo in kar imamo.

I. Godeša

Skrb za celovit sistem obveščanja

TODO KURTOVIĆ O VPRAŠANJIH KULTURE IN OBVEŠČANJA

Pisali smo že o razgovorih o obveščanju in kulturi v okviru Tedna Komunista na našem območju. 17. maja pa je bil v Postojni organiziran razgovor med Todom Kurtovićem, sekretarjem izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ in komunisti, ki delujejo v kulturnih skupnostih in na področju obveščanja v delovnih organizacijah.

Podlaga za kasnejšo daljšo in izčrpno razpravo tovariša Kurtovića sta bila uvodna prispevka o razvoju kulturnega življenja na področju notranjsko-kraške regije in o vlogi glasil delovnih skupnosti pri obveščanju delavcev v združenem delu.

Tovariš Kurtović je poudaril velik pomen samoupravnih interesnih skupnosti na področju kulture za svobodno povezovanje združenega dela. Te skupnosti omogočajo tudi večji družbeni vpliv na idejno podobo bodisi amaterske bodisi vrhunske kulturne ustvarjalnosti.

Precej časa je posvetil tudi vprašanjem povezovanja naše kulture s kulturami drugih držav, pri čemer je poudaril, da se moramo tudi na tem področju še bolj odpirati v svet. Pri tej povezanosti moramo sprejemati vse, kar je pozitivnega, hkrati pa se odločno boriti proti vsem negativnim vplivom, ki dehumanizirajo kulturo ter vnašajo vanjo cenenost in kič.

Posebej se je zaustavil tudi ob nekaterih poskusih, ki skušajo naši družbi prilepljati etikete, da zavira in omejuje svobodo ustvarjalnosti. Mi pa si nasprotno prizadevamo za takšno ustvarjalnost, ki bo sama po sebi težila k humanizmu in k humanističnemu, resnično človeškemu ustvarjalnemu sporočilu. Komunisti so dolžni, da predvsem organizirajo pošteno družbeno in umetniško kritiko, ki se bo borila za resnični humanizem, za resnično človeško ustvarjalno sporočilo. V okviru teh vprašanj je pomemben tudi odnos do naše revolucije. Ne smemo dovoliti nikakršnih vsebinskih in idejnih potvorb, ki hočejo tendenciozno izmaličiti podobo naše revolucije.

Spregovoril je tudi o tem, kako približati kulturo delavcu, pri čemer je opozoril, da je že preživela miselnost o protislovju med delavcem in kulturo. Še več pozornosti pa bo treba posvetiti kulturni vzgoji, pri čemer bo imela veliko vlogo celodnevna šola, in vzgoji čimveč strokovnih organizatorjev, ki bodo zavestno delovali in organizirali kulturno življenje.

Ko je govoril o obveščanju, je posebej poudaril, da si moramo prizadevati za celovit sistem obveščanja, pri čemer imajo prav glasila delovnih skupnosti, občinska in lokalna glasila velik pomen, saj prav tako kot ostala člen v tem celovitem sistemu obveščanja. Zato bomo morali dati dosti več poudarka prav tem oblikam obveščanja.

Spregovoril je tudi o obveščanju znotraj Zveze komunistov. Obveščanje še vedno preveč formalno in načelno — v obliki številnih načelnih dokumentov, premalo pa je konkretnih medsebojnih razgovorov o življenjsko najpomembnejših zadevah. Med vodilnimi komunisti bi morali oblikovati nekakšen aktiv predavateljev, ki bodo šli med ljudi, v tovarne, v visokošolske ustanove in tam spregovorili o posameznih vprašanjih, ki neposredno zadevajo interese delovnih ljudi. Takšni razgovori bi omogočili tudi pretok povratnih informacij, ki so nadvse pomembne.

Tudi pisane interne informacije bi morale biti pisane res kot konkretne informacije, ne pa v obliki povzetkov ali ponavljanja že povedanih načelnih izhodišč in stališč.

Vsekakor moramo vsem oblikam obveščanja dati v naši družbi tisto vlogo in pomen, ki ga zahteva naš samoupravni socialistični sistem.

B. Levec

Strokovni razgovori

PROIZVODNO TEHNIČNI KOLEGIJ SOZD SLOVENIJALES TOKRAT NA BRESTU

9. maja je bil na Brestu proizvodno tehnični kolegij Slovenijales. Tovrstne kolegije organizira tehnološka služba Slovenijalesa občasno v različnih organizacijah združenega dela ali v temeljnih organizacijah združenega dela. Na kolegiju je bilo prisotnih okrog 45 predstavnikov iz različnih lesnoindustrijskih tovarn, ki delajo predvsem na tehničnem področju.

Glavna tema kolegija je bila »Študij dela in časa po sistemu Work faktor«. Kot vemo, je Brest pričel z uvajanjem merjenja dela po metodi Work faktorja med prvimi v lesni industriji pri nas. To je bil tudi razlog za zanimanje o rezultatih, ki so bili doseženi. Uvodno poročilo o organizaciji uvajanja je imel vodja oddelka tovariš Mirko Urbas. Da je bilo zanimanje s strani gostov veliko, nam je pokazala razprava, v kateri so vprašanja kar deževala.

Prepričani smo, da so dobili gostje na vsa vprašanja ustrezne odgovore. Verjetno je razprava precej pripomogla nekaterim, ki so imeli doslej pomisleke, bodisi v prid Work faktorja ali proti njemu, da se bodo lažje odločali, ko se bo postavljalo vprašanje o uvajanju določenega sistema v proizvodnjo.

Gostje so si ogledali tudi proizvodnjo v Martinjaku, v Tovarni pohištva Cerknica ter naš Salon pohištva. Za naslednji kolegij pa so udeleženci izbrali Tovarno lesnoobdelovalnih strojev in naprav Žičnica v Ljubljani.

D. Mazij

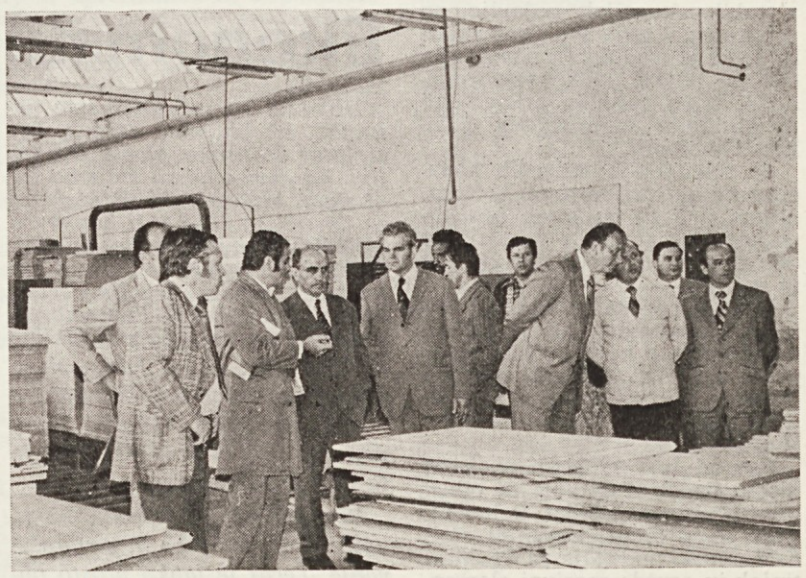

Udeleženci kolegija na ogledu Tovarne pohištva Cerknica

Proizvodnja poliuretanskih izdelkov napreduje

Če se ozremo na prehojeno pot v proizvodnji poliuretanskih izdelkov na Brestu, lahko rečemo, da so prve težave za nami, saj nam je v razmeroma kratkem času uspelo osvojiti tehnologijo izdelave izdelkov iz mehke poliuretanske pene. Uspelo nam je osvojiti tudi postopke izdelave kalupov za proizvodnjo izdelkov iz mehke poliuretanske pene. Prav na tem področju smo dosegli zelo lepe uspehe. Naši kalupi po svoji kvaliteti in funkciji ne zaostajajo za takšnimi izdelki v Italiji in Nemčiji. Zavedamo se, da je kvalitetna izdelava kalupov eden izmed osnovnih pogojev za kvaliteten videz poliuretanskih izdelkov.

V drugi polovici leta 1974 je bila na Brestu izdelana prva proizvodna linija za izdelavo poliuretanskih izdelkov iz mehke pene in montirana v Tovarni ivernih plošč. Prav odločitvi delovne skupnosti te temeljne organizacije, da se v njen proizvodni program vključijo tudi izdelki iz poliuretana, se je treba zahvaliti, da je proizvodnja izdelkov iz mehke poliuretanske pene stekla v tako kratkem času. Hitra vključitev delavcev v proizvodni proces in njihova težnja po izdelavi kvalitetnih izdelkov se odraža tudi v kvaliteti proizvodov. Kupci priznavajo, da so naši izdelki trenutno najbolj kvalitetni na jugoslovanskem tržišču in da po svoji kvaliteti ne zaostajajo za takšnimi izdelki iz uvoza.

Prvi rezultati oddelka za proizvodnjo izdelkov iz mehke poliuretanske pene potrjujejo, da je proizvodnja izdelkov iz poliuretana ekonomsko zelo donosna in da je bila investicija v to področje pravilno začrtana, saj bodo sredstva, ki so bila vložena vanjo, v najkrajšem času vrnjena.

Raziskovanje tržišča za izdelke iz mehke poliuretanske pene je pokazalo, da je za popolnejše zadovoljevanje tržišča nujno potrebno razširiti asortiment izdelkov. Ker zaradi kemijskih in hidrostatskih zakonov z enim tipom stroja ne moremo izdelovati izdelkov majhnih in velikih dimenzij v eni proizvodni liniji, je nujno, da samo proizvodnjo izdelkov iz mehke poliuretanske pene delimo na proizvodnjo izdelkov majhnih dimenzij in na proizvodnjo izdelkov velikih dimenzij. Zato je sedanja proizvodna linija izdelana samo za proizvodnjo izdelkov manjših dimenzij.

Zaradi čedalje večjega povpraševanja tudi po izdelkih večjih dimenzij in zaradi velike ekonomičnosti te proizvodnje, kar je dosedanja proizvodna linija tudi dokazala, nameravamo kljub trenutno velikim investicijam na Brestu kupiti nov stroj za vlivanje poliuretanskih izdelkov in postaviti novo proizvodno linijo za izdelavo izdelkov večjih dimenzij. Nova proizvodna linija bo postavljena v Tovarni ivernih plošč vzporedno ob sedanji liniji za izdelavo izdelkov iz mehke poliuretanske pene, in sicer v prostor, ki je do sedaj služil za izdelavo azberestnih plošč.

Nova proizvodna linija bo imela kapaciteto nad 200 000 izdelkov in bo dajala z dvanajstimi zaposlenimi v dveh izmenah 1,8 milijarde brutto proizvodnje letno. Z montažo nove proizvodne linije za izdelavo izdelkov iz mehke poliuretanske pene bo ta prostor predstavljal zaključeno proizvodno enoto, ki bo lahko s triindvajsetimi zaposlenimi dajala okrog 2,5 milijarde brutto proizvodnje letno.

Za uresničitev tega načrta pa bo potrebno še veliko trdega dela, predvsem na področju komerciale. Vsi se moramo namreč zavedati, da še vedno velja pravilo — »čas je zlato«.

T. Zidar

Iz proizvodnje poliuretanskih izdelkov

Novo skladišče lesa v Tovarni pohištva Martinjak

Nov sporazum o varstvu pri delu

Sedmega maja so komisije za pripravo samoupravnih aktov temeljnih organizacij združenega dela in Skupnih dejavnosti posredovale v javno razpravo osnovno gradivo samoupravnega sporazuma o varstvu pri delu. Razprava, v kateri se je oblikovalo dokončno besedilo tega dokumenta, je že končana. V zadnjih dneh maja ga bodo obravnavali še delavski sveti temeljnih organizacij in ga posredovali delavcem v sprejem. S tem bo urejanje tega pomembnega področja usklajeno z novo ustavo in z določili Zakona o varstvu pri delu, ki je bil sprejet v oktobru lani.

Samoupravni sporazum o varstvu pri delu bo vseboval predvsem temeljna izhodišča za zagotavljanje varnega delovnega okolja in varnih delovnih razmer v naši delovni organizaciji. Ta bodo za vse temeljne organizacije in Skupne dejavnosti enaka, zato bodo sprejele sporazum v enakem besedilu. Osnutek predloga sporazuma natančneje ureja in določa zlasti:

— solidarnost temeljnih organizacij in Skupnih dejavnosti pri reševanju pomembnejših vprašanj varstva pri delu in požarne varnosti, ki zadevajo delovno okolje ter delovne in življenjske razmere delavcev;

— upoštevanje varstvenih ukrepov in normativov pri izdelavi projektov za gradbene objekte, tehnološke procese ter delovne priprave in naprave, pri izdelavi in nabavi strojev in opreme, pri načrtovanju in izvedbi rekonstrukcij delovnih prostorov ter delovnih priprav in naprav in podobno;

— okvire varstvenih ukrepov in normativov, ki jih bodo morale temeljne organizacije in Skupne dejavnosti določiti za delo na posameznih delovnih mestih s pravilnikom o varstvu pri delu ali z drugim splošnim aktom;

— varstvene ukrepe in normative pri delu v nezdravem delovnem okolju in posebno varstvo žensk, mladine in invalidov ter delavcev z zdravstvenimi okvarami;

— okvire pregledovanja in preizkušanja delovnih priprav in naprav, meritev škodljivosti v delovnem okolju, poučevanja in preizkušanja znanja delavcev o varstvu pri delu, preventivnih zdravstvenih predgledov delavcev in podobno;

— pristojnost organov upravljanja v zvezi z varstvom pri delu, pravice in obveznosti delavcev ter uveljavljanje teh pravic in dolžnosti;

— posebne pravice in obveznosti odgovornih delavcev v zvezi z varstvom pri delu, zlasti pa glavnega direktorja, direktorjev TOZD in SD, delavcev, ki organizirajo, vodijo ali nadzirajo delo drugih delavcev in delavcev službe za varstvo pri delu.

Delavci temeljnih organizacij in Skupnih dejavnosti bodo podrobneje uredili varstvo pri delu s posebnimi pravilniki, po potrebi pa še z drugimi samoupravnimi splošnimi akti. Ti pravilniki bodo predvidoma vsebovali zlasti:

— podrobnejša določila o pristojnosti posameznih organov upravljanja v zvezi z varstvom pri delu;

— varstvene normative in ukrepe pri delu na posameznih delovnih mestih;

— določila o obdobnih pregledih delovnih prostorov ter o pregledih in preizkusih delovnih priprav in naprav;

— opise delovnih mest z vidika varstva pri delu, v katerih bodo posebej določena tudi delovna mesta z večjo nevarnostjo poškodb in zdravstvenih okvar delavcev ter vrste in roki potrebnih zdravstvenih pregledov;

— seznam delovnih mest oziroma del, kjer je treba uporabljati osebna varovalna sredstva;

— podrobnejša določila o proučevanju in preizkušanju znanja delavcev o varstvu pri delu.

Pravilniki o varstvu pri delu bi morali biti izdelani in sprejeti čimprej, vsekakor pa še letos. Do tedaj pa bodo uporabljana ustrezna določila dosedanjega pravilnika, ki je bil sprejet leta 1973.

V. Žnidaršič

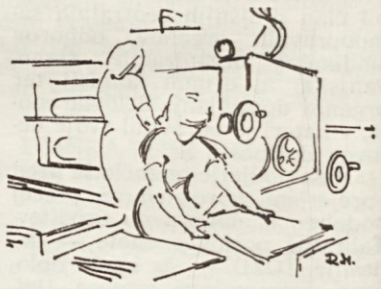

Masivna proga v TP Cerknica

Vprašanje prostih kapacitet se v oddelku masivne proge v Tovarni pohištva Cerknica pojavlja že vse od 1973. leta. To leto smo prenehali s proizvodnjo glasbenih omaric za ameriško tržišče. Vzrok za težave, ki so nastale po letu 1973 v zvezi z masivno progo, lahko zvečine odkrijemo prav v naročilniškem programu proizvodnje. Ker so proizvodne kapacitete pri naročilniškem programu prilagojene določenim proizvodom in ko ta program oziroma naročilo usahne, kar je lahko dokaj iznenada, se takoj pojavijo težave. Vprašanja, ki se v takih situacijah pojavijo, so predvsem v tem, kaj proizvajati in, če že je moč dobiti novo naročilo, se pojavi veliko vprašanje, ali je novo naročilo prilagojeno proizvodnim kapacitetam, sedanji tehnologiji.

Če tehnologija sedanjih kapacitet ne ustreza novemu izdelku, potem ima to nujno za posledico nove investicije — zamenjavo običajno še neiztrošenih strojev in naprav.

Iskanje novega naročila in prilagajanje zmogljivosti — vključno morebitne nove investicije — pa le zahteva določeno časovno obdobje, kar predstavlja za podjetje največkrat tudi velike stroške.

Vse od leta 1973 pa do letos nismo uspeli dobiti za ta oddelek ustreznega izdelka. Delno rešitev so sicer predstavljali stoli K-33, mizna podnožja za TP Martinjak in seveda masivni elementi, ki jih vsebuje naš lastni program proizvodnje — vendar je bila to res samo delna rešitev.

Da je bilo to vprašanje resnično pereče, vidimo iz podatkov. V januarju 1972. leta je bilo planiranih 81 delavcev za delo v oddelku masivna proga, za letošnji marec pa le 33 delavcev, to je kar 48 delavcev manj.

Tudi v oddelku nanos masivnih elementov, ki je vezan na masivno progo, je letos v primerjavi z letom 1972 planiranih kar 60 delavcev manj.

To sicer na videz ne predstavlja veliko, vendar pa pomeni:

— čezmerno premeščanje delavcev iz oddelka v oddelek;

— slabšo ekonomičnost in tudi slabšo porduktivnost dela — saj v nekem smislu tudi v takih primerih lahko govorimo o zakonu padajočega donosa.

Vidiki za prihodnje so za omenjene oddelke le boljši, saj so v pripravi proizvodnje tudi izdelki, ki imajo pretežno elemente iz masivnega lesa, in računamo, da bodo ustrezno zapolnili vrzel, ki je nastala s prenehanjem proizvodnje glasbenih omaric.

T. Bavdek

Ekonomski slovarček

DEVIZE so najrazličnejša nakazila, ki jih ima država kot terjatev do tujine, plačljiva v tujini. Za devize lahko štejemo tudi zlato. Nakazila, ki jih štejemo za devize, so čeki, tuji bankovci, akreditivi, mednarodne menice. Ločimo konvertibilne devize pa klirinške devize (rublje, češka krona, zlot-poljski). Pomembnejše za skupnost so konvertibilne devize, ker z njimi lahko plača dolg v katerikoli državi, medtem ko s klirinškimi devizami lahko poravna dolg le v državi, kjer je ta valuta nacionalna.

Deviza ima svoj tečaj, ki je odvisen od ponudbe in povpraševanja. Tečaj je lahko prosto oblikovan, se oblikuje dnevno, ali pa fiksen tečaj, ki ga določi država.

Tečaj je določen v primerjavi med valutami ali pa v primerjavi z zlatom.

DUMPING CENE so cene, po katerih večja podjetja ali država prodajajo blago na določenem tržišču po nižji ceni (celo izpod proizvodnih stroškov), da bi uničili konkurenta in v celoti osvojili tržišče. Pozneje, ko uspejo tržišče osvojiti, cene povečujejo in se obnašajo monopolno, ker so uničili konkurenco.

Te cene so značilne za politiko močno razvitih držav do manj razvitih.

B. MIŠIČ

LETOVANJA ZDRAVSTVENO PRIZADETIH DELAVCEV

Kot že vrsto let, bomo tudi lesto organizirali letovanje zdravstveno prizadetim delavcem.

Nujno je, da tem delavcem organiziramo letovanje med kolektivnim dopustom, ker za to letovanje delavci izbirajo dopust, ki jim gre po zakonu.

Delavski svet temeljne organizacije naj bi do kolektivnega dopusta delavcem, ki so slabega zdravja, odobril regres za kritje stroškov letovanja. Delavci pa naj takoj, če še niso, dostavijo tajništvom pismeno priporočilo zdravnika, ki mora vsebovati tudi predlog vrsti letovišča oziroma okrevališča, kakršno bi delavcem najbolj ustrezalo glede na njegovo zdrastveno stanje. Te formalnosti je treba čimprej urediti tudi zato, ker bodo morala tajništva — ker nimamo skupne službe, urediti še rezervacije po vseh tistih krajih, kamor bodo delavci poslani. To pa terja veliko dela in odgovornosti.

J. Klančar

Sorazmerno lepo in toplo majsko vreme kar vleče ljudi v naravo. Cerkniško jezero je ob sobotah in posebno ob nedeljah dobesedno oblegano od domačih, pa tudi vse več tujih obiskovalcev. Pri vsem tem pa je čutiti dosti neurejenosti. Ker ni organizacije, parkirajo avtomobilisti svoja vozila po travnikih ob jezeru in v travi, namenjeni košnji, prirejajo pojedine in kurijo ognje. Ni torej nič čudnega, da se lastniki jezijo.

Da bi bila nerodnost še večja, ni sanitarij ne pitne vode, da o drugih pijačah ne govorimo. Gostinstvo je popolnoma zatajilo. Zasilno urejena lokala na Goričici pa propadata. Meščani našega malega mesta, kako dolgo se bomo še pogovarjali in na sejah razpravljali o napredku turizma, ki nam ga nudi lepa narava prav tu pred našim nosom? Le majčkeno dobre organizacijske volje je treba.

V začetku letošnjega leta je naše malo mesto pridobilo še eno brezplačno atrakcijo. Na zračni relaciji Slivnica—Marof se je začel razvijati povsem nov šport, in sicer polet z delta krili ali po naše — z zmaji. Začeli so Ljubljančani, katerim sta se pridružila naša stara športna znanca in svetovna potnika Franc Popek iz Begunj in Franc Cvetko iz Martinjaka. Ob sobotah in nedeljah navdušujeta številne gledalce na Slivnici in pod njo s svojimi vratolomnimi poleti. 18. maja je bila cesta od Marofa do Martinjaka popolnoma zasedena z vozili domače in tuje registracije. Naš sodelavec je naštel 61 osebnih avtomobilov, 17 motornih koles in nešteto navadnih koles. Promet na tem odseku je bil — po vsej pravici povedano — zelo otežkočen. Da ne govorimo o pomendrani travi ob cesti.

Vse lepo in prav, toda tudi tukaj bi morali imeti svojo organizacijsko besedo turistični in drugi ustrezni organi. Sicer pa mirne duše lahko priznamo, da imamo brezmejno število skrivnih posamičnih talentov in objektov, le organizacijsko jih je treba združiti v družbeno koristno celoto.

Že mesec dni se v samem središču Cerknice razliva v neprijetno lužo voda sumljivega izvora. Občani se sprašujejo, kdo je za to odgovoren in ali bo zadevo sploh kdo popravil.

DOBILI SO SINDIKALNA PRIZNANJA

Predsedstvo občinskega sveta Zveze sindikatov občine Cerknica je na podlagi pravilnika o podeljevanju srebrnega znaka sindikatov Slovenije ter na osnovi predlogov osnovnih organizacij sindikata in organizacijsko-kadrovske komisije sklenilo podeliti to priznanje osemindvajsetim zaslužnim sindikalnim delavcem v občini. Sindikalna priznanja in znaki so bili podeljeni na svečani proslavi v počastitev dneva Osvobodilne fronte in praznika dela 1. maja. Ob tej priložnosti so bila podeljena tudi priznanja OF za leto 1975.

Srebrni znak in priznanja so prejeli:

AVSEC Franc, BAVEC Jože, BAVDEK Tone, BAHUNEK Majda, BOGOVČIČ Štefan, CASERMAN Stane, ČANČULA Pavla, GRBEC Marija, HUMAR Alojz, JAKOPIN Drago, KOČEVAR Stanislav, KRANJC Janez, KOČEVAR Jože, KRANJC Darko, LENARČIČ Edo, MODIC Milan, MILAVEC Janez, OTONIČAR Alojz, OGRINC Viktor, PAKIŽ Janez, PONIKVAR Drago, ŠUBIC Valentin, ŠKRABEC Ivan, ŠRAJ Jože, TROŠT Miran, TURK Franc, TONI Vinko, ŽNIDARŠIČ Lado.

A. Otoničar

Delo je steklo

Že nekajkrat smo v našem Obzorniku pisali o samoupravni delavski kontroli v naši organizaciji združenega dela. Tokrat naj bi stekla beseda o konkretnem delu odbora na Skupnih dejavnostih in odbora na ravni organizacije združenega dela.

V prvem tromesečju je imel odbor samoupravne delavske kontrole Skupnih dejavnosti v delovnem načrtu, da pregleda izvajanje kadrovske politike. V ta namen je dobil od kadrovske službe naslednje zahtevane podatke:

— program kadrovske politike na skupnih dejavnostih in delovni organizaciji;

— zasedenost delovnih mest na skupnih dejavnostih glede na kvalifikacijo;

— izvajanje štipendijske politike;

— kakšen kader štipendiramo in kakšen kader potrebujemo;

— program strokovnega vodenja pripravnikov.

Na podlagi teh podatkov in razprav je odbor sprejel naslednje sklepe:

1. Kadrovska služba naj čim prej izdela srednjeročni program kadrovske politike.

2. V sklopu srednjeročnega programa kadrovske politike je treba posvetiti posebno pozornost predvsem službi za oblikovanje, marketingu in prodajni službi. Za boljši plasman naših izdelkov na domačem, pa tudi na tujem tržišču, je potrebno iskati rešitve tudi v okviru sestavljene organizacije združenega dela.

3. V prihodnje je treba več pozornosti posvetiti delu pripravnikov.

4. Probčiti je treba možnosti za sodelovanje pri oblikovanju izobraževalnega centra v okviru notranjsko-kraške regije.

Z delom je pričel tudi odbor samoupravne delavske kontrole na ravni organizacije združenega dela. Na pretekli seji odbora je bilo govora o neaktivnosti odborov v nekaterih temeljnih organizacijah. Zato je bilo sklenjeno, da odbori, pri katerih teče delo normalno, nudijo drugim odborom vso pomoč. Poleg tega morajo tudi družbeno politične organizacije v teh temeljnih organizacijah združenega dela prispevati svoj delež k temu, da bodo njihovi odbori dobili tisto mesto, ki jim ga daje naša nova ustava. Ugotovljeno je bilo tudi, da je potrebno tudi na ravni sestavljene organizacije združenega dela oblikovati odbor samoupravne delavske kontrole. Vsekakor bodo morale pri tem odigrati glavno vlogo družbenopolitične organizacije.

Nanizal sem le glavne obrise dela odbora samoupravne delavske kontrole na Skupnih dejavnostih in odbora na ravni organizacije združenega dela. Želel pa bi, da bi kaj slišali tudi o delu odborov v temeljnih organizacijah združenega dela, kjer je prav gotovo več dela in so tudi problemi bolj aktualni.

B. Jernejčič

Nov sporazum o delitvi dohodka in osebnih dohodkov

Z ZBORA UDELEŽENCEV SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O DELITVI DOHODKA IN OSEBNIH DOHODKOV

16. maja je bil v Ljubljani zbor udeležencev samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov. Na zboru je bilo od 198 voljenih kar 153 delegatov.

Osnutek sporazuma po javni razpravi po temeljnih oziroma delovnih organizacijah kljub predlaganim spremembam in dopolnitvam v osnovi ne doživlja bistvenih sprememb. Opravljeni so le novi preračuni na osnovi podatkov za leto 1975. Zato ga je mogoče primerjati s starim samoupravnim sporazumom, kar zadeva raven dogovorjenih osebnih dohodkov.

V zvezi s konkretnimi predlogi sprememb oziroma dopolnitev pa gre za naslednje spremembe:

— Komisija ostaja pri svojem predlogu, da je osnova za izračun akumulacije poslovni sklad in ne poprečno vložena sredstva, ker ta veliko bolj odstopajo pri udeležencih po svojem obsegu kot poslovni sklad. Glede na različne poslovne uspehe pa so predlagane namesto enotne 8-odstotne stopnje diferencirane stopnje minimalne akumulacije po posameznih formulah.

— Spremenjene so izhodiščne vrednosti, pri čemer je služil za osnovo najnižji osebni dohodek po sindikalni listi, to je 60 odstotkov poprečnega osebnega dohodka na zaposlenega v Sloveniji v letu 1974. Pri določanju višine dogovorjenih osebnih dohodkov (izhodiščnih vrednosti in stimulativnega dela) je vzeto za izhodišče, da mora biti raven dogovorjenih osebnih dohodkov za okrog 10 odstotkov nad njihovo ravnijo po starem samoupravnem sprazumu, pri čemer pa naj predstavljajo izhodiščne vrednosti 75 odstotkov, stimulativni del pa okrog 25 odstotkov dogovorjenih osebnih dohodkov.

— Glede na to, da so se povečale izhodiščne vrednosti za okrog 20 odstotkov, je predlagano ustreznejše razmerje (75 : 25) od predloga v osnutku (67 : 33); predlog je, da se povečajo izhodiščne vrednosti za udeležence po 12. členu le za 10 odstotkov in ne za 20 odstotkov kot je zapisano v osnutku samoupravnega sporazuma, pri čemer predlagamo, da se ta odstotek prav tako uporabi pri posameznih formulah.

— Precejšnje število udeležencev je imelo na osnutek samoupravnega sporazuma pripombe na listo značilnih delovnih mest in indeksnega razmerja. Glede na to je komisija upoštevala le nekaj predlogov (doda se delovno mesto skladiščnika gotovih izdelkov in gasilca), ker se zaveda, da bi vsako bistveno spreminjanje skupin ustvarilo vrsto novih vprašanj.

— V 21. členu našteta značilna delovna mesta so morala biti zaradi metode usklajevanja zožena od devetnajst na devet značilnih skupin kot jih opredeljuje nomenklatura za poklicno izobraževanje. Pri tem pa so izbrana najbolj značilna delovna mesta ožjih grupacij (pohištvo, furnir, primarna predelava itd.). Izbor okrog 50 značilnih delovnih mest je gornja meja zaradi postopka vsklajevanja. Na zboru delegatov pa so se odločili, da obdržimo predlagano listo značilnih delovnih mest v okviru devetnajst skupin kot orientacijsko in neobvezno.

Na zboru delegatov so bile potrjene spremembe in dopolnitve. Sklenjeno je bilo, da je treba do konca maja predložiti predlog sporazuma komisiji za usklajevanje in sindikatom, nato pa v potrditev temeljnim organizacijam. Tako bo sporazum o predvidevanjih zagotovo sprejet na začetku druge polovice leta.

J. Klančar

MI VSI SMO TITOVA MLADINA

23. maja so naši šolarji slovesno praznovali rojstni dan ljubljenega Tita in Dan mladosti.

»Lepo je v naši mladini biti mlad . . .« so pela grla mladih pevcev, ki so jim pomagali pripraviti proslavo še člani šolskega dramskega krožka in mladi godbeniki pod taktirko tovariša Lavriča. Tovariš Boris Demšar, predsednik OK ZSM, je sprejel učence vseh štirih sedmih in po pet prizadevnih učencev iz šestih razredov v mladinsko organizacijo.

Čeprav se je sonce skrivalo, se je v mladih očeh igrivo zrcalila pomlad življenja, pesem sreče in smeh brezskrbnosti. Prav te oči so ponosno prisegale, da bi odšle po poti svojih staršev, če bi jih potrebovala domovina.

Mladi člani godbe na pihala iz Cerknice so igraje odkorakali na čelu naših mladincev in pionirjev do cerkniške kinematografske dvorane, kjer so si ogledali film Partizani, epopejo jugoslovanskih narodov v boju za svobodo, ki jo živimo že trideset let in v kateri so rojeni naši otroci, »mlado pokolenje, nosilci revolucionarnega boja za nadaljnjo graditev naše socialistične dežele«. (Tito)

Nov cenzus o otroških dodatkih

Skupščina Zveze skupnosti otroškega varstva SR Slovenije je na svoji seji 4. aprila sprejela sklep o višini otroškega dodatka in o dohodkovnih pogojih za leto 1975 in sklep o dopolnitvi sklepa o pogojih in načinu uveljavljanja pravice do otroškega dodatka ter razlogih za prenehanje izplačevanja otroškega dodatka v letu 1975, ki sta bila objavljena v 10. štev. Uradnega lista SRS.

1. Če je dohodek družine, v kateri otrok živi oziroma v katero spada, manjši od 900 din mesečno na družinskega člana, znaša otroški dodatek za prvega otroka 220, za vsakega naslednjega pa 320 din;

2. pri mesečnem dohodku na družinskega člana od 900 do 1200 din je otroški dodatek za prvega otroka 180 in za vsakega naslednjega 270 din;

3. pri mesečnem dohodku na družinskega člana od 1200 do 1600 din prejme prvi otrok 140 in vsak naslednji 200 din;

4. pri mesečnem dohodku na družinskega člana od 1600 do 1800 din prvi otrok 100 in vsak naslednji 150 din otroškega dodatka mesečno.

Otroci edinih hranilcev imajo pravico do posebnega dodatka v znesku 60 din mesečno, težje telesno ali duševno prizadeti otroci pa do posebnega dodatka v znesku 105 din mesečno.

Pri ugotavljanju upravičenosti od otroškega dodatka se upošteva osebni dohodek iz rednega delovnega razmerja, dohodek od samostojnega opravljanja obrtnih dejavnosti in dohodka od kmetijstva, ki pa se upošteva v trinajstkratnem znesku katastrskega dohodka.

Za uveljavitev otroškega dodatka v letu 1975 ni več potrebna predhodna šestmesečna neprekinjena delovna doba. Občan pridobi pravico do otroškega dodatka ob izpolnjevanju vseh ostalih pogojev s prvim dnem naslednjega meseca, ko se zaposli.

I. Godeša

Letošnja letovanja

Letošnja letovanja so za vse delavce Bresta in njihove ožje družinske člane organizirana v Fažani pri Puli.

Letovanje bo med kolektivnim dopustom organizirano v treh skupinah, in sicer:
— prva skupina od 13. do 20. julija,
— druga skupina od 20. do 27. julija,
— tretja skupina od 27. julija do 3. avgusta.

Za letovanje teh treh skupin bo organiziran tudi prevoz z avtobusom.

Kaj bo imel naš delavec na voljo? V privatnih hišah bodo na razpolago dve in tri posteljne sobe. Po želji je v sobe mogoče postaviti tudi pomožno ležišče (divan). Prehrana je organizirana v restavraciji gostinstva podjetja v Fažani.

In kakšne so cene?

Cene prehrane:

zajtrk	10.- din
kosilo	22.- din
večerja	18.- din
skupaj	50.- din

Za otroke je možno naročiti obrok s polovično ceno.

Cene prenočevanja?

S turistično takso skupaj znaša cena ležišča 44.20 din. Otrokom do sedmih let starosti, ki nimajo posebnega ležišča, se ne zaračunava prenočišča. Cena pomožnega ležišča pa je polovica od normalne cene.

Če bi naši delavci izbrali letovanje pred 13. julijem ali po 20. avgustu, je cena ležišča cenejša, in sicer 34.20 din, morebitna pomožna ležišča pa brezplačna.

Kako in kdaj se bo plačalo?

Prehrano je treba plačati takoj, v času oddiha, prenočevanje pa se plača pri sindikalni konferenci Bresta največ v treh obrokih.

Prijave?

V vse temeljne organizacije Bresta je kadrovska služba razposlala obvestila o letovanjih. Prosimo, da prijave za letovanje jemljete zelo resno, ker je treba v primeru, če rezerviranih ležišč ne izkoristimo, plačati 50 odstotkov polne cene, seveda v breme tistega, ki se je prijavil, ni pa šel na letovanje. Interesenti naj se zglasijo pri tajnikih Temeljnih organizacij, kjer bodo izpolnili prijavnice. Te prijavnice moramo zaključiti do 5. junija, da bi lahko takoj nato rezervirali potrebna ležišča in napravili načrt letovanj. M. Žunič

Balinanje je lepa zvrst za šport in rekreacijo. Obe Brestovi balinišči sta pogosto zasedeni. Malo za razvedrilo. malo za tekmovanje

Načrti balinarjev

Na ustanovnem občnem zboru balinarjev v juniju leta 1974 se je dobilo trideset ljubiteljev tega športa. Ustanovili so klub z imenom Brest, čeravno je sestav članstva silno različen, od upokojencev do članov različnih delovnih skupnosti iz Cerknice.

Na dveh igriščih pod kegljiščem pri Brestu so redno vadili in si na jesenskem turnirju prislužili sedem točk od trinajstih možnih.

Na zadnjem občnem zboru, ki je bil januarja letos, so izvolili novo vodstvo s predsednikom Alojzem Porento in naredili načrt dela za letošnjo sezono. Opravili so že devet od skupno desetih spomladanskih kol. Na turnirju v Rožni dolini so si prislužili spominski pokal. Načrtujejo še sodelovanje na desetih prijateljskih srečanjih in deset nastopov na tradicionalnem jesenskem turnirju. Kakor ostala podobna društva, imajo tudi oni organizacijske in finančne težave, ki pa jih upajo v kratkem času s skupnimi močmi odpraviti.

Š. Bogovčič

Tudi letos dve lepi zmagi

VELIK USPEH ATLETOV ŠOLSKEGA ŠPORTNEGA CENTRA OSNOVNE ŠOLE CERKNICA

Že vrsto let mladi atleti iz šolskega športnega društva osnovne šole Cerknica sodelujejo na tradicionalnem tekmovanju Štafet zmage, ki ga prireja mesto Ljubljana v počastitev obletnice zmage. Vedno so želi velike uspehe, letošnji pa je bil največji, saj so v vseh kategorijah, v katerih so nastopili, osvojili prva mesta.

V konkurenci moških štafet osnovnih šol 3 × 1000 m, kjer je nastopilo 88 ekip, je zmagala prva štafeta osnovne šole Cerknica v postavi Janez Klančar, Slavko Korošec, Marjan Turšič, druga štafeta pa je bila dobra, štirinajsta.

Dekleta so letos blestela med 90 štafetami osnovnih šol 3 × 600 m. Prva štafeta v postavi Ani Šparemblek, Darja Hiti, Andreja Kralj je osvojila prvo mesto, druga štafeta Štela Mele, Zdenka Mahne, Maruša Tornič je bila tretja in tretja štafeta se je uvrstila na 33. mesto.

Tudi mladinci iz dislociranih oddelkov tehniške srednje šole v Cerknici so si pritekli solidno 22. mesto med 85 štafetami.

Mladi atleti pa tudi na drugih atletskih tekmovanjih dosegajo vidne uspehe. Vsem tem uspehom botrujejo velika prizadevnost in vztrajnost nadarjenih atletov ter odlično strokovno vodenje njihovega mentorja trenerja Franca Popka. Želimo jim še vrsto takih uspehov. Prizadevajmo si, da se bo uresničila njihova velika želja, da dobijo primerne prostore za treninge.

S. Kranjc

Filmi v juniju

1. 6. ob 16. uri — ameriški film, OTOK V PLAMENU. Pustolovski.
1. 6. ob 20. uri — ameriški film, JANE EYRE — SIROTA IZ LOWOODA. Drama.
2. 6. ob 20. uri — ameriški film, PAZI SE, KO SE BOVA SREČALA. Western.
5. 6. ob 20. uri — italijanski film, MOŠKOST. Drama.
7. 6. ob 17. in ob 20. uri — ameriška risanka, SREČNI LUKEC.
8. 6. ob 20. uri — italijanski film, HEROJI V PEKLU. Vojni film.
12. 6. ob 20. uri — šedski film, PRGIŠČE LJUBEZNI. Drama.
14. 6. ob 20. uri in 15. 6. ob 16. uri — ameriški film, DAMA IN DIJAMANTI. Kriminalka.
15. 6. ob 20. uri — ameriški film, ŠKORPIJON. Vohunski.
16. 6. ob 20. uri — ameriški film, ČUDEŽI CHARLEYA CHAPLINA. Komedija.
19. 6. ob 20. uri — kongkongški film, MEČ ZLATEGA ZMAJA. Pustolovski film.
21. 6. ob 20. uri — sovjetski film, SLOVO OD PETROGRADA. Drama.
22. 6. ob 16. in 20. uri — ameriški film, OD ARDENA DO PEKLA. Vojni film.
23. 6. ob 20 .uri — ameriški film, MOČNEJŠI OD MAFIJE. Kriminalka.
26. 6. ob 20. uri — angleški film, KESANJE. Drama.
28. 6. ob 20 .uri — francoski film, VROČA ZIMA. Vojni film.
29. 6. ob 16. in 20. uri — jugoslovanski film, ČUDOVITI PRAH. Vojni film.
30. 6. ob 20. uri — ameriški film, UBOJI NA VIKENDU. Kriminalka.

OSTRNICE V MINIATURNI KNJIŽICI

Velik prijatelj Slovenije in še posebej notranjske dežele — v Senti živeči grafik — samouk Károly Andruskó je poklonil udeležencem lanskega mednarodnega ekslibris kongresa prijetno miniaturno knjižico. Velika je 34 × 49 mm, v njej pa je 30 lesorezov, na katerih Andruskó spremlja potek kongresa. Ker so kongresisti na ekskurziji obiskali tudi Postojno in Predjamski grad, je umetnik v knjižici prikazal nekaj motivov iz tega dela. Med drugim je upodobil tudi ostrnice, ki so torej s to knjižico odšle v svet. R. Pavlovec

Lesariada pred vrati

Poleg drugih merilcev časa imamo v lesni industriji še nek poseben dogodek, ki nas redno spomni, da smo leto dni starejši — to je LESARIADA.

Komisija poslovnega združenja LES za organizacijo letošnje lesariade, ki bo že šesta po vrsti, nam je sporočila, da je poslalo prijave kar 52 delovnih organizacij, od tega 20 iz SOZD Slovenijales — proizvodnja in trgovina Ljubljana. Skupno bo v Ljubljani na športnem parku na Kodeljevem pomerilo moči 1822 športnic in športnikov — delavcev.

Letošnja lesariada pa je značilna še po nečem. Udeležili se je bodo tudi delavci sedmih gozdnogospodarskih delovnih organizacij Slovenije. Za začetek bodo sicer poslali le sedemnajst ekip — same moške. Upajmo, da se bo to število iz leta v leto večalo.

Kot smo že poročali, bo letošnja lesariada v petek in v soboto 13. oziroma 14. junija 1975. BRESTOVCI smo tudi letos prijavili vseh deset ekip — šest moških in štiri ženske. Upajmo, da boj bo tudi letos srdit.

Z. Zabukovec

Spet zmaga nad Slovenijalesom

PONOVNO SREČANJE MED KK BREST IN SLOVENIJALES — TOZD TRGOVINA

20. maja je bilo na kegljišču KK Brest Cerknica povratno prijateljsko srečanje kegljavk in kegljačev omenjenih delovnih organizacij. Tekmovanje je bilo v mešanih parih 2 × 6 × 100.

KK BREST je spet visoko zmagal z rezultatom 4351 : 4050 podrtih kegljev.

Vrstni red najboljših parov:
1. DANILO MLINAR, DRAGICA POKLEKA (364, 417 — 781 kegljev)
2. FRANC ŠTRUKELJ, MIRJAM KOMIDAR (379, 399 — 778 kegljev)
3. IVO ŠTEFAN, LIDIJA MLAKAR (409, 355 — 764 kegljev)
4. BOŽO LEVEC, JOŽICA ZABUKOVEC (383, 373 — 756 kegljev)
5. MAKS RADEJ, DANICA GRUM (405, 336 — 741 kegljev)
6. JOŽE SELJAK, ANKA JANŠA (315, 410 — 725 kegljev)

Rezultati najboljših posameznic in posameznikov:

1. DRAGICA POKLEKA	417 kegljev
2. ANKA JANŠA	410 kegljev
3. IVO ŠTEFAN	409 kegljev
4. MAKS RADEJ	405 kegljev
5. MIRJAM KOMIDAR	399 kegljev
6. FRANC PREGELJ	386 kegljev
7. BOŽO LEVEC	383 kegljev
8. FRANC ŠTRUKELJ	379 kegljev
9. JOŽICA ZABUKOVEC	373 kegljev
10. DANILO MLINAR	364 kegljev

Upajmo, da to prijateljsko srečanje ni bilo zadnje in da se bosta obe vrsti še večkrat srečali. D. POKLEKA

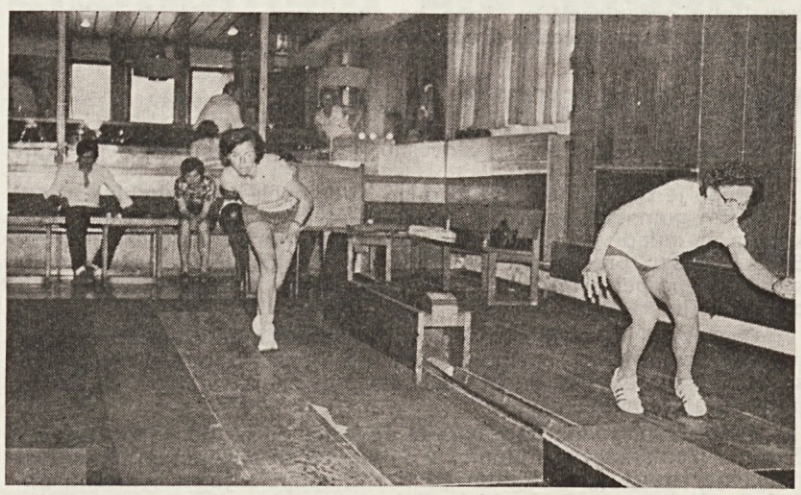

S prijateljskega dvoboja med kegljaškima ekipama Bresta in Slovenijalesa — spet premočna zmaga Bresta

Prvenstvo Bresta v odbojki

Na Dan mladosti, 25. maja, je sekcija za odbojko organizirala sindikalno prvenstvo BRESTA v odbojki. Prijavljenih je bilo 6 moških in 3 ženske ekipe. Bali smo se neugodnega vremena, vendar so najbolj razočarali tisti tekmovalci, ki niso prišli in onemogočili nastop svojim ekipam. Kljub temu se je zbralo približno 50 tekmovalcev in 50 gledalcev, ki so vsak na svoj način pripomogli do naslednjih rezultatov:

Ženske:
1. Skupne dejavnosti I.
2. Skupne dejavnosti II.
3. TP Cerknica

Moški:
1. TLI Stari trg
2. TP Cerknica
3. Skupne dejavnosti
4. TP Martinjak

Prvouvrščeni ekipi sta prejeli prehodni pokal, drugi in tretji pa diplomi. E. Žunič

V spomin

Delovna skupnost TOZD Tovarne pohištva Martinjak sporoča žalostno novico, da je po hudi bolezni preminula naša sodelavka Marija LAVRIČ.

V naši temeljni organizaciji je bila zaposlena od leta 1956. Delala je na različnih delovnih mestih in nazadnje v tapetniškem oddelku. Bila je vzorna in priljubljena delavka. Tako jo bomo ohranili v trajnem spominu.

Delovna skupnost TOZD Tovarna pohištva Martinjak

Vsem članom delovne skupnosti sporočamo, da je po kratki in zahrbtni bolezni umrla delavka Pavla BAJT. V Tovarni pohištva Cerknica se je zaposlila 10. 8. 1962. V zadnjem času je delala v oddelku furnirnice. Med sodelavci je bila zelo priljubljena, nesebično je sprejemala delovne naloge. Nikoli se ni pridoževala, čeprav ni bilo vse v redu in prav. S svojim vedenjem je bila vedno vzor sodelavcem.

Taka bo tudi ostala v spominu kolektiva in vseh delavcev, s katerimi je opravljala delovne naloge.

Delovna skupnost TOZD Tovarne pohištva Cerknica

Brestov obzornik, glasilo delovne skupnosti Brest Cerknica. Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC. Ureja uredniški odbor: Ivan GODEŠA, Mirko GERŠAK, Marija GRBEC, Jože KLANČAR, Božo LEVEC, Branko MIŠIČ, Franc MLAKAR, Danilo MLINAR, Franc MULEC, Miha ŠEPEC in Zdravko ZABUKOVEC. Foto: J. ŠKRLJ. Tiska železniška tiskarna v Ljubljani. Naklada 2500 izvodov.